

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Oehlenschläger, Adam.

Titel | Title:

Correggio : Tragedie.

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kiøbenhavn : trykt hos B. Brünnich og E.

Möller, 1811

Fysiske størrelse | Physical extent:

[12], 192 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

~~37~~ 6 m.h. 5
55,-253.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130022955404

Correggio
Tragedie

af

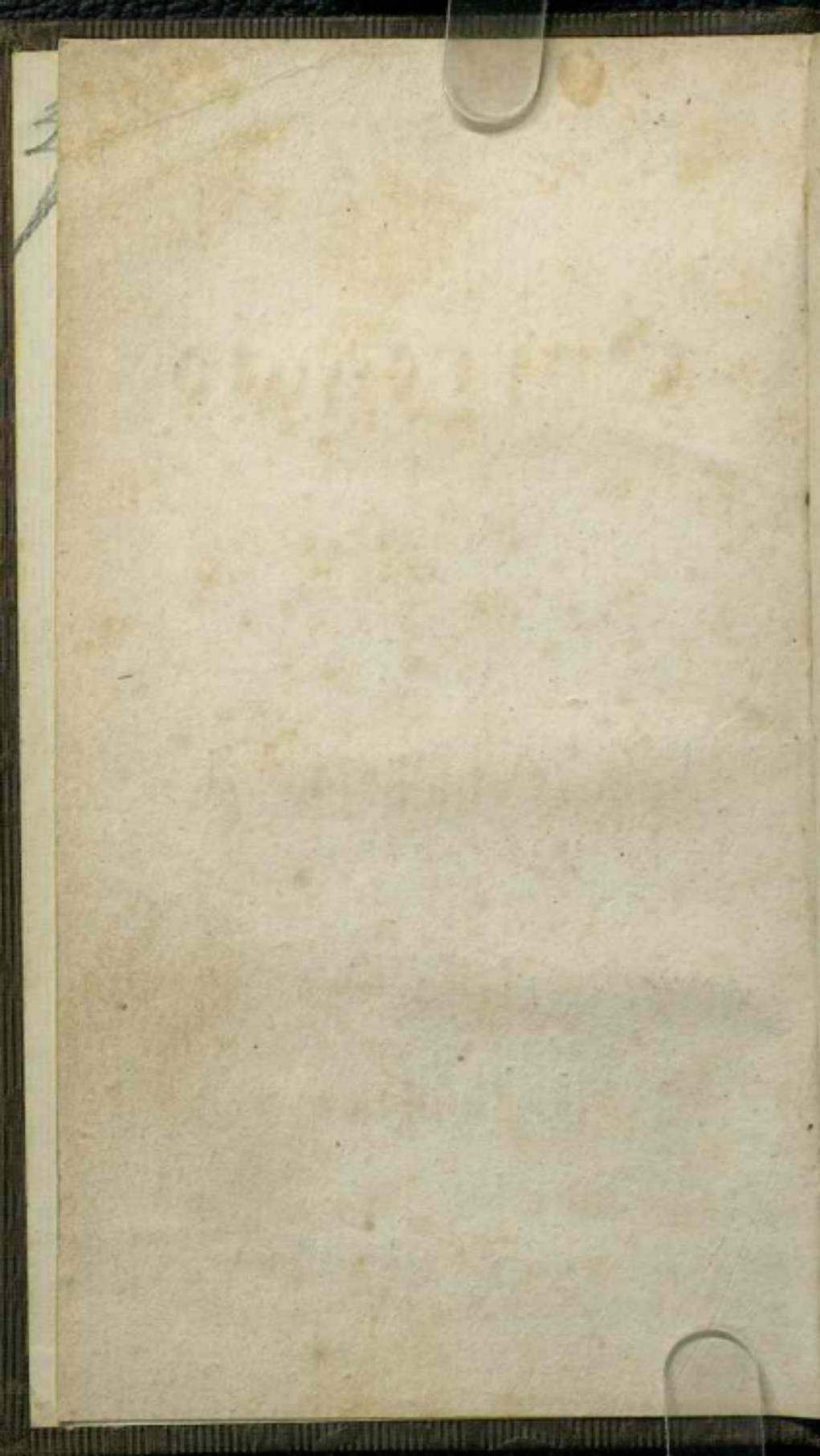
Adam Oehlenschläger.

Kjøbenhavn 1811.

Trykt hos B. Brünnich og C. Møller
paa Forfatterens Forlag.

Angela

Til

Danmarks Dronning.

112

DOMINI CONCILII HEART EST GOD

Landets Moder: frommeste Maria!
Ædle, viisdomelstende Sophia!
Frederika for vor Frederik!
Ei forsmaa, ei vredes over Gaven,
Skænk Cypressen her paa Kunstnergraven
Atter et Medlidenhedens Blik!

Du tilled Din Skiald for Dig at quæde,
Han har seet Dit Mildhedseie græde,
Ædle! Du har følt den Ædles Ded.
Hvor saa blid, saa vennehuld en Mage
Saliggjør Monarken Livets Dage,
Der kan aldrig Kunsten lide Ned.

Thi hvor Kraft og Følesse forenes
Der kan ikke Hierterne forstenes,
Lukkes ej for Viisdom eller Kunst.
Sværdet blinker stærkt i Kraftens Hænder,
Mens fredsælle Dyd sin Fakkel tænder
Og forjager Barbariets Dunst.

Tak Maria! ædle Danneqvinde!
Viisdoms, Dydens, Kunsternes Veninde!
Tak fordi Du herte med Behag!
Tak fordi Du givende mig den Ere
For min Konge Kunstens Tolk at være
I hans Hal, som paa hans Godesdag.

Prolog.

Et Skuespil fremstilles Efter her;

Ej nordisk, ingen Daad af Kæmpelivet,

Hvor Krigerkraft og sieldent Hætemod

Fremspiret under Luur- og Skoldesklang;

Ej stolten Kærlighed til Fædrelandet,

Som synker hei og jubler i sin Død;

Ej Elfsøvs sode, sværmeriske Brand

I Kamp mod andre Forhold, andre Pligter.

En stille Fredens Glomør udvikler sig;

From Kærlighed til Kunst, Religion;

Skien Menneskelighed og sielden Cone.

Lillarder Kunstneren, at han engang

Gremstiller Eder Troek af Kunsterlivet!

Thi ikke gaaer den høie Dielponene

Med Hielm bestandig, som sin Syster Vassav;

Hellig Gegeistrings d... felrode Druer

Nedthynger hendes Løffer; Dolken siules

Af linnet Skademon; hvor livet blomstreer,

I Freden som i Krigen, er hun med,

Og sætter hold den stienne Stræben Grænsse.

Troer altsaa ej at see et dagligt Oprim,

En stille shgelig Huussfaderdod,

Gordi ej Hesten gaaer i blanken Harniss,

Gordi han dræbes ej af Dolk og Sværd,

Ej Brynien selv, men Brystet under Brynien,

Ej Dolken, men den Arme, som syrer den

Er tragisk. — Huelig sidder Atropos
Bud Rokken, som en gammel træstæs Dvinde,
Dos frugteligt hun slipper med sin Sax!

Her glæder en fieden Genius tilgrunde
Af lokket Eders Zaarer, Eders Agt
Og Kærlighed. Her seer I Kunstneren
Ej i sit Værk, men i sit Liv: hans Stæben,
Medhingelser af Armod, Had af vind,
Misfærdelse, Grundring, Noe — og Død. —
Men som herr edel ægtetragisk Helt
Han seirer i sin Død; og hvad I see
Er hans Forklaring, Transfiguration,
I det han faste af sig Stervets Gyde.

Tilgiv da Skialden, om et Lieblit
Han lod sig lofz til det Fierne Syden.
Thi som den stærke Dyds, den dybe Viisdom
Gæftgronne Sundhedsurter voxe bedst
Om Mimers Grond i Norden's Middagsol,
Gaa bygger etter Kunsten's hulde Musa
Sit Tempel helst i Laurbærtreets Skygge,
Og flækker Blomster frem, der evig funkle
Som Stierner paa Udligheds Himmel.

Ej ganske ny kan Eder Kunsten vare,
Ej ganske selsom maa den fieldne Agt
Beundring for en Maler tykkes Eder.
Grindrer Eder dem I selv har tabt:
Kad Navnet Poulsen, Juul og Aibildgaard,

Og hūnt, Europas Under, Danmarks Stolthed:
Lad Navnet Thorvaldsen begejstre Eder
Til høit at føle for en Musers Yndling,
Hvis sille Birken blev Nationens Ere.
Correggio var selv en Longobard!
Ufkyldig er den hulde Fantasi,
Der knytter Kærlighed til Kunßneren
Med Kærlighed til Fædreland; og gavnlig,
Hvis den forstørker Tølsen for ham.

Saa skuer gierne da det blide Spil!
Og lad den sille Melpomene her
Med Kunstens Attribut: Palet og Pensel,
Med Meissel og med Vaterpas Dig vore;

Som hun har rørt Dig før i blanken Brynje
Med Hjelm om Ifsen og med Skjold og Sværd.

En virksom Borgerkreds maa det fornse
At staar Fredens lykkelige Dyrer.

Thi ei blot Den er Helt og værd en Krands,
Som lærer os med Værdighed at døe;
Men ogsaa Den, som lærer os at leve.

C o r r e g g i o.

Antonio Allegri, Maler.

Maria, hans Tone.

Giovanni, hans Son.

Mikel Angelo]
Giulio Romano] berømte Kunstnere.

Ottavio, en Adelsmand af Parma.

Ricordano, en Adelsmand af Florens.

Coelestina, hans Datter.

Silvestro, en Eremit.

Battista, Giestgiver.

Frands, hans Son.

Valentino, Nicolo og flere Rovere.

Laureta, en Bondepige.

Et Bud.

En Opvarter.

Første Handling.

(En Plads i Byen Correggio; paa høire Haand et Giestgiverhuus, paa venstre Haand Antonios lille Bolig, med et aabent Skuur, hvorunder han sidder og maler. Hans Kone sidder for ham; hendes lille Giovanna staaer mellem hennes Knæ med en Agnus Dei-Stav i Haand.
I Baggrunden Skov.)

Antonio.

Saa lille Dreng! nu er jeg færdig strax,
Saa kan du atter løbe.

Giovanni.

Nære Fader!
Dg er Giovannis der i Malscriet
Snart ogsaa færdig?

Antonio.

Ta.

X 2

Giovanni.

Og Moder?

Antonio.

Med.

Giovanni (til Moderen).

Men, kære Moder! du er jo Maria,
Jeg er Giovanni, og min Fader maler
Os af livagtig som vi er; men hvor
Er da det lille heilige Barn Jesus,
Som du paa Skolet har i Faders Billed?

Maria.

Han er i Himmel.

Giovanni.

Og hvor kan da Fader
Gaae ham at see?

Maria.

Han forestiller sig
Ham i sin Giel saa smuk som muligt.

Giovanni.

Thi

Det var det Smukkeste af alle Born.

Maria.

Sa vist!

Antonio.

Maria, læg din runde Arm
Om Drengens Skulder!

Giovanni.

Fader! bliver jeg
En Maler ligsom du, naar jeg er stor?

Antonio.

Nu, det vil vise sig; hvis du er flittig!

Giovanni.

O jeg vil være flittig Faer.

Silvestro

Kommer ud af Skoven, han næmner sig umærs-
kelig, og staaer nu bag Antonios Stol, be-
tragtende Billedet.)

Hvor skønt!

Giovanni (til Gremiten).

Faer siger, jeg skal ogsaa være Maler,
Naar jeg er større,

Antonio

(bliver Gremiten vær og staaer op).

Ah! ærværdige Broder!

Silvestro.

O lad Der ei forstyrre vid Der Arbejd.
Farverne tørres!

Antonio.

Nei, for denne Gang
Maa dette være nok, min Fader! Drengen
Udholder heller ei at staae saa længe.
Det unge Blod; det maa bevæge sig.

Silvestro.

Der er igien et hærligt Billed færdigt.

Antonio.

Jeg har desuden maast endnu et andet
Til Eders lille Hytte.

Silvestro.

Wirkelig?

Nei hat I tænkt paa mig?

Antonio.

Den lille tavle
Er færdig alt. Jeg gav Jer høgst den Store;
Men jeg er nødt at sælge den for Penge,
Vi maae jo leve!

Silvestro.

Kære Mester Anton,
Jeg takker Eder! Dette skionne Billed
Var alt for got til mig; og jeg behøver
Det heller ei; mit store Billed er
Naturen i min Egesskov; der fluer

Min Siel de Himmelste. I Borgen maa
I bringe Eders Billed, eller Kirken.
Hvem Letsind og Forfængelighed fra
Naturen siernet har; den kan fun nærme
Naturen sig igien ved Kunstens Haand.

Antonio.

Troer I, vor Kunst besidder slyg en Magt?

Silvestro.

Kunst er den skønne Bro Regnbuen, som
Forbinder Jorden med den hvalte Himmel.

Antonio.

Det gior Religionen.

Silvestro.

Den staaer todfast
Usynlig som en Cherubim, og hæver
Det lette Farvespil paa sine Vinger.

Antonio.

Af Gud! I maa vel kalde det et Spil,
Nu skal jeg hente Billedet,

(Han gaaer.)

Silvestro.

(Vender sig hurtig til Maria, naar han er borte).

Maria.

Hvorledes staaer det med Antonios Sundhed?

Maria.

Af Gud! I seer hvor bleg han er,

Silvestro.

Nu, det

Wil intet sige. Mengst dig ei, mit Barn!

Tre Maaneder er det jo nu dog siden

Han havde det besynderlige Vanheld?

Bloodstyrtingen?

Maria.

Ta, liære Herre!

Silvestro.

Daar

Du siden market noget?

Maria.

Nei.

Silvestro.

Nu, seer du?

Det lille Saar har lægt sig af sig selv.

Vær uden Frygt, det kan ei være farligt,

Han er jo ung og karsl, af god Natur!

Han er, som alle Kunslnere, lidt hestig;

Den Ild som varmer, brænder under tiden,

Dog griber aldrig ham hans Lidenstab

Med et Uhyres Karpe Venelser;

Den røller let, et Blus igjennem Lusten,
 Og slukkes af sig selv. Kun rolig maa
 Han være, mild og munter; og det er han.

Maria.

Han er for blid og mild for denne Verden.
 Af han er, som hans Kunst, et venligt Skær,
 Som Lustens mindste Skyer kan fordunkle,
 Erværdige Fader! jeg beholder ham
 Ei længe! Nei; det fuler dette Herte.

Silvestro.

Maria, Barn, hvad er nu det for Griller?
 Du gråter?

Maria.

Jeg beholder ham ei længe.
 Hans Higen stræber mægtigt bort fra Jordens,
 En graalig Dunst er ifkun Livet ham,
 Hvor i det evige Lys sig farvet bryder.

Silvestro.

Og elster han dig ei?

Maria.

Han elster mig.

Silvestro.

Og elster han dit Barn?

Maria.

Ta, som en Fader.

Silvestro.

Og elster han ei alt elsværdigt?

Maria.

To!

Det gjør han vist.

Silvestro (mild).

Nu, saa lad af at græde!

Stol paa din Gud, og haab! Med denne Higen
Fra Jorden har det endnu altid Tid.

En Kunstner elster Jorden; thi han elster,
Som et elsværdigt Barn, det Sandelige.
Han stræber ofte vel, saa kæk som Drnen,
At stige over Field og Sky til Hirilen;
Men ei dog ud af denne varme Bust,
Solstraalens Bad, den lette Silfes Næring.
Det ligger i Naturen; Livet maa
Ig elste Livet. Herst den solvgraa Alder
Seer uden Øyen i det øde Dyb.

Maria.

Han kommer.

Silvestro.

Lad ham ikke see dig græde.

(Hun gaaer ind)

Antonio (med et Materie).

Erværdige Fader! der har I et Billed.

Silvestro.

Hæ, en bodfærdig, hellig Magdalena!

Antonio.

Hun ilte til den dunkle Skov, som I;
 Dog ej en tydlig Ølting, mæt af Verden,
 Der søgte Enighed af hellig Attraa;
 En syndig Pige, der med Angst og Anger
 Til Skoven flygted liig en bange Hind,
 For der at sikres for Ærfølgelsen.
 Dog tykkes mig det velgiort af en Dvinde,
 At kunne reise sig, naar hun er funken;
 Der gives saa af Mænd, som det formaae.
 Saa kan hun ogsaa gierne som en Hælgen
 Staae os for Nine, tænker jeg Og da hun
 Bar skien og blomstrende, saa har jeg her
 Afmalet hende, som en from Gudinde
 For Skovbetragtningen; som Jør Gudinde.
 Nu, tag til Takke da!

Silvestro (ryster smilende paa Hovedet).

I Kunstnere

Kan aldrig reent affige Hebenstabet!

Gudinde! Min Gudinde!

Antonio.

Nu, Gudinde

Og helgen, kommer det ej ud paa Et?

Hvad Gott er, bringer Held; alt Held er Gott.

Silvestro.

Nu, hvis det saa er meent! Et herligt Villæ!

Den dunkelgronne Skov, de gule Völker,

Den hvite Hud, det mørkblaa Klædebon;

Det Ungdomssyldige og Dødninghovdet;

Det Lividlige og denne store Bog!

Med megen Kunst har I foreenet her

Det Stridige til venlig Harmoni.

Antonio.

Det glæder mig, isald I er tilfeeds.

Silvestro.

Ta, det skal hænge ved min lille Hytte!

Der skal den skønne Morgen-Aftenrobe

Under min Morgen- og min Aftendantagt

Besraale hende start. Gud lønne Jer,

Jeg kan det ej; jeg er en fattig Gubbe.

Dog -- tog til Takke Antonio! Tag de Uter,

De ere sunde, kraftige! Deres Saft
 Husvaler Brystet med en qvægsmøn Drif.
 Tag dem! drif dem hver Morgen og hver Aften,
 Naar Solen haver sig og naar den daler,
 Og naar jeg kæler for det stionne Billed.
 Min Bon, og Saften, og Ter egen gode
 Natur, skal snart helbrede Ter, vil Gud.

Antonio.

At med min Sygdom er det længst forbi,
 Dog Tak som byder! thi jeg nyder gierne
 En varm Drif, saa om Morgenem.

Silvestro.

Gavet!

Antonio.

Dog, bi et Sieblik! Lad mig end een Gang
 Betragte dette Billedet. Olig synes
 At det har faaet en Plet.

(Han betragter det med Kærlighed.)

Nei, -- jeg tog Feil,

Det er heel reent og klart. Saa! der! Guds Fred!

Silvestro.

Guds Fred! jeg takker Eder af mit Herte,

(Han gaar.)

(Den lille Giovanni har under foregaende Op-
trin hentet sig et Stykke Kridt, og staer nu
og tegner Viænd paa Naboens Plankeværk.)

Antonio (allene).

Det gør mig altid endt, naar jeg maa stilles
Fra mine Billeder. Man bliver daglig
Alt meer fortrolig med den liære Gienstand.
Det er et Barn, et Foster af vor Hand!
En Digter har det godt, han kan bestandig
Beholde sine Børn i Mørheden;
En Maler er en fattig Fader, som
Maa sende dem ud i den vide Verden;
Der maae de siden sørge for sig selv.
Men hvad gør Drengen der? Han maler Fresco
Paa Naboens Plankeværk. Lad vær' Giovanni!
Han har jo tidt nok stængt forbudet det. —
Du taabelige Dreng! hvor kan du giøre
Et saadant Een?

(Giovanni visker ud og gør det om).

Saa saa! Nu blev det bedre!

(Han kicper ham.)

Ha ha! det er et morsomt Stykke Karl,
Giv ham paa Hov'det en heipullet Hue!

Giovanni (hopper af Glæde.)

Ta, og en Sabel Faber ! og en Sabel.

Antonio.

Ta vist.

Giovanni.

O maa jeg giore Sablen selv ?

Antonio.

Ret lang og krum !

Battista

(kommer ud af sin Gaard og bliver det vaer).

Der staer, Gud straffe mig,

Det gamle Menneske ret som et Barn

Øj hælper Vogen at tilsole Væggen ,

Istedet for at straffe ham deraf, (raaber.)

Antonio; hører Æ ?

Antonio (forlegen).

Mester Battista !

Battista.

Hvad Dievlen ! ridser Æ mig ogsaa Væggen ?

Antonio.

Tilgiv min fiare Nabo ! jeg har ofte

Forsøbet Drengen det.

Battista.

Forbudet det?

Og hielper ham endog!

Antonio.

Han giorde mig

Der Venet paa den gamle Hovidemand
Alt for extravagant. Vilv ikke vred!
Hvad skader det, den gamle Knebelsbart
Staaer der paa Væggen, sem en trofast Skildvagt?
Han skæmmer Eder Dyrene fra Huset.

Battista.

Fra Huset skæmmer I mig neppe Dyven,
Lad Plankverket staar! Jeg raar! Ser det!
Hvis I vil selv ej tugte Eders Dreng,
Godt, saa vil jeg!

Antonio.

Nu, tag det ej saa nærl

Hvor kan den lille Dreng fortørne Eder?
Hvad Noget vorde skal i Verden, maa
Adville sig istide. Dristen stiller
I Pogen, Styten driver, han maa male,
Saa flyer den mindste Weling albrig Banhet;
Saa prover Tugleungen strax sin Winge,
Dem lotter Lusten, Vandet; Farven ham,

Battista.

Aa Narrerit! Har nogentid I seet
Min Frands saa sole Væggen til? Det var
Et velopdraget stille Barn; nu bliver der
I Nom en herlig Maler af ham,

Antonio.

Troer I?

Battista (hestig).

Der bliver en herlig Maler af ham, ja!
En dannet Kunstner, som bestandig maler
Kun efter Negler, efter Videnskab,
Naar han har udlært hos sin Mester, sender
Teg ham til Rafael; han gise ham klar.

Antonio.

I atten Kar er Rafael alt død.

Battista.

Saa lever andre Folk, som ej er døde!
Teg sparer intet paa ham, jeg har Grunker,
Og da det engang dog er Mode nu
Her i Italien, at man skal male,
Saa skal han ogsaa male. Teg har Grunker!
Teg sparer intet paa ham, si over Pensler
Og Farver til ham, Blyantspen, Palet,
Og hvad han vil. Thi intet er saa flaut
Som Fattigdom, der sunde vil i Kunst.

Antonio.

Tæør naar det er Fattigdom i Landen.

Battista.

Hvad mener I? Hvad vil I sige dermed?

Antonio.

Troer I at Penselstæfset selv kan male?

Træklodsen blier ej Maler, troe I mig!

Battista.

Min Grands blier Maler Ter til Trods! Ej blot

En Landsbymaler, der kun maler saa

Hvad Dagen giver; tvertimod . . .

Antonio.

Hvad Natten?

Det kan jeg med!

Battista.

Af Eders Mesterstykke!

Deri er ingen Menneskeforstand.

Der lyser Barnet jo, som en Sanct Hans Ørm.

Antonio.

Gorsynd Ter ilfun ej! Hvad taler I

Om Menneskeforstand? Hvis I vil satte

Det Himmelstke, maa Himmel Ter begeistre.

Battista.

Ej sidst gior I Ter endnu til en Helgen.

Antonio.

Jeg er en fattig Mand, har lært mig selv
Paa egen Haand; jeg sammenligner mig
Bist ej med de Udsødelige, som
Forhertlige vor Jord med deres Værker.
Jeg kiender deres Værker ej engang.
Dog at Naturen ogsaa mig til Kunstner
Har dannet; at jeg ingen Haan fortiener,
Det troer jeg, og er ej den Eneste,
Som dette troer,

Battista.

Gordi mangt sælle Skrog
Med alt for store Summer undertiden
Har kisbt det brogede Skrabsammen; troer J?

Antonio.

Battista, nu, — J er Giestgiver! Bravo!
J er en dygtig Kot — Bravissimo!
En dygtig Kot bor holdes hosit i Wre.
J har bespilist mig og min stakkels Hustru;
Vi er Jer end den lille Summe skyldig. —
Daalmodighed! jeg følger snart mit Willeb,
Lad det ej sætte Jer i vrantent Lune!
Hvis Eders Søn ej duer just til Maler,
Kan han jo være duelig til andet.
Hvermand i Verden kan ej male selv;

Der maa og gives Folk, som saer sig male.
Vær ej fortrædelig; giv mig endnu
I Dag i Morgen det Nødvendige!
Jeg skal betale alt i Overmorgen.

Battista.

Glet Intet saaer I, for I har betalt.

Antonio.

Nu, dette kan jeg ej; saa maae vi hungre.

Opvarteren

(kommer med et Brev til Battista.)

Et Brev fra Dom. (zaer.)

Battista.

Fra Mester Lucas? fra
Min Grandses Særer? Ha nu skal I seet.
Det klinger i en ganske anden Tone.

Antonio.

Er det det første Brev, han skriver Eder?

Battista.

Det Første! men det bliver ej det Sidste.

Antonio.

Han er bekjendt for en retkaffen Mand,
Og for en duelig og vacker Kunstner.
Wel, skal vi vædbe? Mester Lucas sælder
Den samme Dem om Ebers Son som jeg?

Battista.

Hvad?

Antonio.

Skal vi vebde? Om — et Middagsmaaltid!

Battista.

Og naar nu I har taet, hvad fager da jeg?

Antonio

Saa hører Ier mit nye Billed til,

Battista.

Det der?

Antonio.

Mit Billed mod et Maaltid Mad:

Lucas har sagt, Grands duer ej til Mater.

Battista.

I er en bærlig, en letsindig Mand!

Velkag Ier ej bagefter, naar I taber?

Antonio.

Wist ille! Væbde vi? (Han rækker ham Haand.)

Battista.

Vel, lad saa være.

Et Haandtag er nødvendigt ej derpaa.

Ben taer lun Ben i Haand.

Antonio.

Seg er saa libet

Ier Fienbe, som Grands er en Mater.

Battista.

Sæ,

Det skal I see!

Antonio.

Saa læs.

Battista (bryder Brevet og læser).

"Tag Eders Son

Tilbage! han er ikke skabt til Kunstner,

I spilder ikun Pengene paa ham - - "

(Han holder inde af Harme.)

Antonio.

Nu, seer I? Fusseren kan undertiden

Dog ogsaa giette rigtigt. -- I er opbragt?

Tak Gud, at Eders Son er falden i

En brav Mands Hænder, som fra ham ei sticler
Den gyldne Tid; ej Pengene fra Jer!

Tag Eders Frands tilbage; lad ham gaae Jer

Tilhaande i Jert Værtstab; det er bedre,

Og bringer Jer langt mere Fordeel ind.

Gavel saa længe! -- Clem ej Væddemalet! --

Jeg maned' ej, hvis mig ej Nøden maned'.

(Han gaaer)

Battista (allene).

"Tag Eders Son tilbage! han - - " Fordomt!

Og denne Skurk froer sig og triumferer!

Og jeg beslæmmed staer, en fattig Synber? -
 Ha vidste jeg en Lejlighed til Havn!
 Der staer mit flionne-huus! Der staer hans Hytte!
 Og ingen Fremmed tager ind til mig,
 Som ej besøger den Glendige,
 For at betragte ret hans Gußerier,
 Og taler meer om ham paa andre Steber
 End --

(Ottavio kommer ud af Giestgivergaarden.)

Thy! der er Ottavio. Nu munter!
 Han er en Haber af Alvorligheden.

Ottavio.

God Dag, Battista. Hvad? Er du hebrevet?
 Hvad har du der? En Kærlighedsbillæt?
 Ej, har din Stionne givet dig en Kurv?

Battista.

Ei mig, min Herre, men min Son.

Ottavio.

Hvi saa?

Battista.

Fru Musa! eller hvad hun hedder. -- Lucas
 Har skrevet mig fra Rom: jeg skal kun tage
 Tilbage ham igien, han duer ikke
 Til Maler, mener han.

— Sædnuet, sittet m Ottavio.

I hør' ih dertil Det er mig liert,
Gaa han han due dog til min Huusforvalter,
Min Regnstabsfører.

Battista.

Exellenza Maabig
Ottavio.

Jeg har alt længe havt ifinde, seer du
At forestaae dig det. Du boer mig dog
Nu alt for langt fra Haanden. Siden du
Har faaet denne Gaard, unbærer jeg dig.
Jeg maa bestandig have Gen omkring mig.
Det er mig ikke nok, at du engang
I Ny og Næ kun kommer hen til Parma.

Battista.

At Exellenza! Ebers Maade rører
Mit Faderhierte fast til Saarer — trør jeg.

Ottavio.

Hvor er du falden paa det gamle Indsland
At giore ham til Mater?

Battista.

Da det deg

Er bleven Mode i Stallen;
Da Kunstnerne nu agtes overalt

Saa hoit, at ej engang de nu vil ægte
Selv Kardinalers Broderdøtre,

Ottavio.

Har

Antonios Crempel smittet dig?

Battista.

Ne Gud! det er en fattig Dievel! han
Gav neppe nogen fornem Dame Kurven,
Han noier sig med det som Mindre er:
Hans Kone er en Pottemagers Datter.

Ottavio.

Battista! jeg misunder ham hans Valg;
Thi hun forholder sig til mangen Dame,
Som Rosen til en malet Blomsterpotte

Battista.

Nu! -- Ja! --

Ottavio.

Veed du hvorfor jeg denne gang
Opholder mig saa lange hos dig her?

Battista.

Nu, Crellenza elseer - -

Ottavio.

Hvad? Du veed?

Battista.

Den smukke Egn; min ringe Hytte bruger
J saa at sige som en Sommerville.
Det smerter mig kun nu, at Exellenza
Gi længer dennegang kan blive hos os.

Ottavio.

Mig smerter det langt meer. Er Hesten sadlet?

Battista.

Ta det forstaaer sig.

Ottavio.

Kommer du til Parma?

Battista.

Forstaaer si;, Exellenza, end i Dags;
Det er jo Maanedsdag og Regnslabsdag.

Ottavio.

Gode, Men, for dog endnu engang at tale
Om Maleren: Veed du, min gode Ven,
At denne stakkels Maler har en Skaf,
Som jeg misunder ham?

Battista.

Han? Intet har han!

Ej Suul til Brodet, ej den mindste Hvid.

Ottavio.

Dog gav jeg mangen Hvid med Glæde til,
Hvis det var mit, hvad denne Mand besidder.

Battista.

Ej, Exellenza! jeg forbause;

Ottavio.

En

Madonna ejer han, som jeg gad eje.

Battista.

Ta saa! Det nye Stykke? Nu, det maa
Dog ikke være mangen Hvid just værd.
Tillader Exellenza mig et Ord?
Det er ej nogen virkelig Madonna;
Det er ej meer og heller intet mindre,
End Billedet af Mandens egen Kone.

Ottavio.

Og hvis nu just Originalen var
For mig den allerdeiligste Madonna?

Battista.

Ak Exellenz! nu gaaer et lys mig op!
Den unge Malerkone har maastee
For Evers Maades Dine Maade fundet?

Ottavio.

Tal ej saa daarligt! Mellem Mand og Kvinde
Er sterkse hun, naar hun er stion, den Maadige,

Baltista.

I tænker som en værdig Ribbersmand,
Gior Eders Stand og Eders Aner Eret:
I Renens -- Maade ønsker I at være!

Ottavio.

Men ønsker dog ej at forærme Manden.

Silg mig, du kender ham, er han af den Slags-

Battista.

Af du min Gub! det er et ørligt Skind,
Som bremmer sig igennem denne Verden.
Teg troer, han tog sig kun den smukke Kone,
For en Model at face for ingen Venge.
Det er en deilig, en elstværdig Skabning.
I maa vel ligné hende ved Madonna;
Men han behandler hende maabeligt.
Han lader hende mangle alt, hvad flig
En yndig Kone kunde ønske sig.
Han kan jo ej engang forsorge hende.
Blid døg med Doamnes bærer hun sin Skiebne.
Det var et christent Stykke, naadig Herre!
Isalb I tog Iør af den hulde Skabning.

Ottavio.

Han maler øller paa det sionne Billed.
Teg kisber ham det af; indbyder ham

Til Parma strax med Hustru og med Barnz
Han skal Platfonden male i min Gal.

(Han nærmes sig og hilser Antonio, som
etter er kommen ud og maler i Skuret.)

Battista (ved sig selv).

O skont! min Havn du kommer af dig selv!

Ottavio.

Nu, Mester Anton? nu maa dette Stykke
Dog være færdig snapt?

Antonio.

Ta, kære Herre!

Teg tænker end at ende det i Dag.

Ottavio.

Er det alt solgt?

Antonio.

Al Herre, nej! Det søger
Endnu sin Kieber,

Ottavio.

En saa sielden Skionhed,
Som Eders yndige Madonna der,
Behover sikkert ej at soge længe;
En Elster vil vel snart indsinde sig.

Antonio.

Af Elstere kan der vel findes Nogle;
Men dermed er endnu ej Tinget afgjort;

Det maa først træffe sig saa underligt,
 At Elsken tillige bliver Kiøber.
 Hvis ene Talen var om Elskningen,
 Behoved' jeg just ej at søge længe.
 Jeg veed alt Gen, som elsker det af Hiertet,
 Og som jeg ogsaa overlod det helst,
 Isald han nægted' at betale det.

Ottavio.

Og hvem er det?

Antonio.

Det er jeg selv, min Herre!

Ottavio.

Ta saa! -- Eh nu, I elsker det med Met.
 Det er ret vakkert giort; det gør Ter Wre!

Antonio.

Af Herre! det er ej for Wrens Skyld.
 En Kunstmaler have maa sit Arbeid kiært,
 Ej af Forsængelighed; han maa elste
 Det som et Billeb af sin Siæls Betragtning.

Ottavio.

Ei nu, ei nu! jeg haaber, Mester Anton
 Vil trøste sig for Tabet. Jeg har hørt,
 At denne deilige Madonna dog
 Ej ganske skylder Tanken kun sin Fødsel;

At noget lever i den ydre Verden,
Som ej dertil bidraget har saa lidt.
Anledningen beholder I jo her,
I har den skionne Statue i Huset,
Og sælger bort et Aftryk kun i Gips.

Antonio.

Et Aftryk kan mit Billed vel ej kastes.

Ottavio.

Antonio! vil I vel sælge mig
Dert Billed?

Antonio (springer op).

Naadig Herre! hiertengicene!

Ottavio.

I Parma har jeg ladt bygge mig
En prægtig Sal for skionne Malerier.
Der gives ingen stor, fostræflig Maler,
Af hvem jeg der besidder ej et Stykke,
Der maa I ogsaa hænge.

Antonio.

Naadig Herre!

Formegen Herre. Har I virkelig
Af alle store Mestre værker der?

Ottavio.

Ta vist!

Antonio.

Naar nogle gamle Altersavler
Jeg høit undtager, har jeg endnu aldrig
Seet noget Billed af en sielden Mester,

Ottavio.

Hvorlebes er I bleven Maler da?

Antonio.

Gud veed! Det er saa kommen af sig selv,

Ottavio.

Velan! Saasnart I har Jert Billed færbigt,
Saa kom til mig i Parma med det strax;
Der skal I stue alle mine Skatte.
For dette Malerie betales Eder
Strax sif sindstyve Skudi.

Antonio.

Riære Herre!

Det er for meget; meer end det er værdt.

Ottavio.

En Adelsmand bør statte alt det Edle;
Han handler ikke med en sielden Kunstner,
Han lenner, understøtter ham.

Antonio.

Min Herre!

Ottavio.

I Parma skal I ogsaa male mig.
Men, Mester! viis mig nu den Billighed;
Ved Ebers unge Kone træde ud
Et Dieblik; at jeg kan demme selv,
Om dette Billeb signer hende rigtig.

Antonio.

Hun er undseelig, min naadig Herre!
For Fremmede, især for flige Store
Som J.

Ottavio.

O intet, intet! sei mig dog deri!
Kald hende ud!

Antonio.

Nu, hvis I ønsker det! --
Men, som jeg siger, Egheden er ej
Paa denne Maade sagt, som I formoder;
Thi jeg forstaer mig ej paa Contrafeien
Tegentlig Forstand - (raaber) - Maria! Kom! -
Det er kun -- nu, det vil I see -- Maria!

Maria

(Kommer, da hun seer Ottavio, hilser hun ham
ærbodigt).

Hvad vil du, lierre Mand?

Antonio (halv sagte).

Den Herre vil

Aflisbe mig mit Billed; giver mig
Strax sirsindstyre Skuli. Sandelig
Det er en ædel Mand; han elsker Kunsten
Og understøtter Kunstneren. Nu vil
Han see, om og Maria der paa Tavlen
Har nogen Lighed med Maria her.

Ottavio.

I hedder eg Maria, flionne Kone?

Maria.

Ta, naadig Herre!

Ottavio (betragter Billedet og hende).

Hvor det glæder mig

I hvert et Træk at spore denne Lighed,
Og denne Ulighed hos to Madonner.

O Meister! I har viist en sielden Kunst:
Den blomstrende Natur, den høie Skionhed
Af Eders hulde Huseu, har I givet
Et Anstrøg af et helligt Sværmeri,
Som klæder hende overordentlig.

Kun een Ding klæder hende endnu bedre:
Den Uftold, den kunstløse Undighed,
Hvermed Naturen selv har prydet hende.

Hvo kun Tert Billed seer, maa verde henrykt
Bed Ter Madonna; nødes til at tilstaae:
Der gives intet Skionnere i Verden!
Hvo derimod seer Eders Hustru staae
Bed Siden af, maa sulle salig ud:
Det kan kun Gud, og ingen Mater staabe. --
Teg -- der har Kunsten, som Naturen faer --
Beundrer Eders Wgtesfælles Unde,
Og Eders Færdighed i lige Maade.

Antonio.

I er for god, min Herre!

Ottavio.

Nu velan!

Jeg nødes til at reise, kan ej blive,
Saa gierne som jeg end mig fængste lob
Af Kunst, Natur og Skønhed. Men, folg efter
Saasnart I har mit Billed færdigt! - Giemme
Kan vi astale Nesten. Mit Paalads
Er stort, der vil vel findes Værelser
For Kunstneren, hans Hustru og hans Barn.
Teg veed, I har i Parma malet Fresco
I San Giuseppo, San Giovanni; vel!
I skal Platfonden male i min Gal.
Farvel, min Ven! Levvel, min Deilige!

Det kommer an kun paa vor egen Billie,
Saa er vi alle Tre ret lykkelige.

(Han gaaer.)

Battista.

Antonio! Nu, har jeg bragt Ter her
En daarslig Kunde?

Antonio.

Giv mig Eders Haand!

T er en ærlig Mand!

Battista (smilende).

Ei sandt? Nu vel!

Nu gaaer jeg at berede Ter et Maaltid.

(Gaaer.)

Antonio (glad).

Det er ved Gud dog sandt: Er Noden først,
Saa er og Hielpen nærmest. O Maria!
Min bedste Kone! glæd dig nu med mig!
Det er dog sandt, hvad jeg saa øste paastob:
End gives gebe Mennesker i Verden.
En Mand behøver kun at stræbe, virke,
Saa har han Venner med, og Hielp og Bistand.
Du er alvorlig? Fryd lig deg med mig!
Nu kan jeg ikke føre Penslen; nei,
Af Fryd mig stielver Haanden, som mit Hierte.

(Giovanni kommer).

O liære Hiertensdreng! kom med din Faber!

Nu skal vi strax tilborde. Til der bliver bækket,
Min sode unge! vil vi lege sammen.

(Han tager ham paa Armen, og gaaer
ud i Sloven med ham.)

Maria (allene).

Teg fryde mig? -- O Gud! der ahner mig
Ei noget Godt. -- Hvor ofte har Ottavio
Med Haandtruk og med Blik - O, min Antonio!
Du glæder dig? Din rene, blide Giel
Har ingen Anelse om denne Glændsel!
Døz, den Glendige! han skal blifkammes!
Men du! Dit Haab! din Glæde! - Han maa vogte
Dig for al voldsom Sindsbevægelse!
Maa være munter, fro! - Ha, gamle Munk!
Blev af den biege Død du sendt fra Sloven,
En frugtelig Herold, at varsele mig? --
Ja, himsen er ej længer mild og blaa!
En brændende Scirocco visker os.
Uveiret nærmer sig paa sorte Skher,
Og svever over denne lille Hytte.
Aa, den beskedne Fryd maa meer ej blomstre!
Den svovblaue Lyngstraale knitter ned
Med grusom Lyst! Og vi! -- Hvo redder os?

Anden Handling.

Mikel Angelo. Giulio Romano.

Giulio.

Kom! seer I, denne Plads er liel og luftig,
Besygt af Træ'r! Der staaer, som jeg har tænkt,
Giestgivergaarden; Seer I vel? Et stort
Nybygget Huus. Vi er langt bedre faren
Her end i Reggio.

Mikel.

Den fordomte Knægt!

Giulio.

Nu, Mester Mikel, I er blevet heeb,
Det er naturligt, Middagsolen brænder.
Kem! liol Ser af her under dette Træ,
Man siger Verken har en hellig Biin.
Og skæld mig Knægten meer ej Huden fuld!
Et hiul kan knækkes let; hvo forudseer det?
Nuller ej selv det store Diveds Hiul

Saa knorfret ofte, at man skulde tro
Det reent var brudt?

Mikel.

Af I med Tidens Hul!

Giulio.

Saa gaaer det etter ofte som i Glæde,
Saa at man knap kan troe der er et Hul.

Mikel.

Hvor I er vittig!

Giulio.

Og hvor I er vred!

Mikel.

Det vil jeg længe blive.

Giulio.

Godt; og jeg

Vil spege til I bliver god igien.

Kom, sæt Der under denne Eeg. Med Rette
Vel burde Lauren stygge Eders Tinding;
Dog, Egelsø maa heller ej foragtes.
En sielden Kunstner er Nationens Gre,
Ham smykle Borgerkronen!

Mikel (sætter sig).

I er høflig,

Giulio.

Til Middag komme vi i Dag umulig
hos Hertugen af Modena,

Mikel.

O Jammer!

Giulio.

Den edle Vært, og han af Mantova
Vente forgives,

Mikel.

Lad de Herrer vente,
Saa ove de sig i Zaalmotighed,
De har det nödigt begge.

Opparteren (kommer).

Hvad befaler

De høie Herrer?

Giulio.

Vlin, min Son! Hvad har I
For Mine?

Opparter.

Alle Sorter, Exellenza!

Mikel.

Allt tappet ud af een og samme Bonde.

Giulio.

Den bedste!

Mikel.

Hvorfor ej? Beständig saer I
Folk til at troe, at vi er Gyrlster, der

Incognito for Spog kun banke paa,
For siden med Fortæring og Betaling
Høimodig at tilkiendegive sig. --
Hør Dreng! har I god gammel Florentiner?

Opvarter.

Forskaer sig, Herre!

Mikel.

Bring mig da et Bæger.

Giulio.

I lider ej den Gode?

Mikel.

Himlen sei mig!

Maaſkee I onſker af den Gode? Bl.
Jeg kalde vil paa Drengen.

Giulio.

Nei, jeg driller

Med Eder,

Mikel.

Deri gisr I vel. Det Gode
Duer sielden; illun sparsom nydt; her vilde
Det være reent en Gift. Tag for det Gode
Ter vel i Agt! Høſt paa, at Ebers Mester
Den store Maaſael er død deraf!

(Opvarter med Vin).

Giulio (flænker og drinker.)

Ha der er Vinen. Det gør godt. Hvor værger
Dog i en lummer Dag et klogt Bæger!

Mikkel (smager Vinen).

Den Vin er flot. Den brygget er med Kobber.
Hvad Dievlen! vil I her forgifte os?
Strax bring en anden, bring en bedre Vin,
Hvis ej du Bægret have vil i Panden.

Opvarteren.

Vi har en bedre, Herre! den er dyr.

Mikkel.

Hør nem Vajocs har jeg den bedste Vin.

Kun hib dermed!

Opvarteren (ved sig selv).

Den Herre veed Besteed.

(Gaaer)

Giulio

(betragter Mikkel smilende).

I Smaat som Stort, usædlig den Samme!

Mikkel.

Hvad mener I?

Giulio.

Teg mener, Meester Mikkel,

I kunde være selv Viintapper, sikkert

I vist vortil. Veed I hvorfor?

Mikel.

Nu da?

Giulio.

Gordi Naturen gav Ter med en Guldmagt

Paa Evers Ambassade her i Livet,

Som ester eget Tykke strax udvides,

Og strax indskænkes kan.

Mikel.

Det er det Gibst!

Det see vi her. Er det ej stammeligt?

Italien er et Paradis; frem svulmer

I store, tunge Druer Vinen rundt

Paa alle Veie, kogt af Middagsolen,

Guldmødnet, himmelst syldt med Ild og Aand i

Ikkun den nederdrægtige Dovenstab

Forsalster og forbærver Himmelens Gave;

Er det ej stammeligt?

Giulio.

Nu, lad det gaae!

Der er et Bæger, tro mig, det er bedre.

(Opvarteren med Vin.)

Mikel (smager den).

Den Vin er god.

Opvarteren.

Befaler mine Herrer

Torresten ingenting?

Mikel.

Naar Tiden kommer.

(Opvarteren gaaer.)

Giulio.

Skal vi bestille os et Middagemaaltid?

Timens man dækker Bord kan vi gaae hen

Og see de gamle Billeder i Kirken,

Man siges, der er Sager der af Giotto;

Ta, hvis jeg feiler ej, af Cimabue.

Mikel.

Og hvis der selv var af den hellige Lucas

De bedste Hoveder i gylden Grund,

Saa gik jeg ej. Har jeg i denne Hede

Ej end udstaart nok? Skal jeg endnu

Henslæbe mig, for i de mugne Gange

At see, hvorledes man i Kunstiens Barndom

Har famlet om? Nei, jeg er ikke deraf.

Som Curiositet laer jeg det gielde

Tor fort Tid; men hvad tører jeg vel der?

Opfinde, giore Hovder kan jeg selv;
Paa sionne Former er der ej at tænke.
Gaa I verhen! I har jo faaet dog
Til Arvedeel af Eders Masaal
Beundring for det oldkatoiske Væsen.
Men tag her kun sagt, at næste Gang,
Naar I skal male, ej I tegner Helten
Med alt for smalle Arme, tynde Been,
En Helgen - nu! han maa vel i sin Fromhed
Behjelpe sig dermed; men Heltekroppen
Vil være ældet af en bedre Deig.

Giulio.

Der taler Formeren, ej Maleren,
En Steen udtrykker Lemmer, Farven Vand.
Antiken viser os det sionne Legem;
Men Ansigtet er blegt og dødt i Stenen,
Og Diet straaler ingen salig Sild.
For ret at seue Giesen, sicke Messer!
Som taler af Gebærden, nodes vi
At see i Kunstens from-ensolige Barndom.

Mikkel.

Nu, see saa dybt I vil; jeg bliver her.
Mig huer meer i gronne Træers Schyge
At vistes af de kile Sommervinde,

End i den fugtige Galspeterhvælving
At krybe efter gamle Helgener.

Giulio.

Gaa med! Saalebes har I oste taft,
Dog, naar I lod Ter overtale til
At vandre hen og see et gammelt Kunstmærkt,
Har Ter den kraftige Enfoldbighed
Jo glædet hoit. I har et Kunstmærkerherte;
Kun paa Ter Læbe larmer Gnavenheden.

Mikkel

(i mildere Lune, som han dog søger at skjule).
Ei, I er naabig! træster mig! Gaa lun!
Paa mig er dog den hele Verdom spillet.
Teg har dog ej den Sæbel, det Sindelav,
Hvad I jo kalder det, som Evers Mynster;
Teg er ej Rafael, det veed jeg vel.

Giulio.

Forsiktig ytrer sig de Stærkes Kraft!
I Kunsten er I begge Erkængle.
Michael! Rafael! hvo er den første?
Er han en Cherub med smaae Solversloie
Ori Rosenkinden; vel, I stræaler malmklædt
En Seraphim med sex uhyre Winger.

Mikkel (mildere).

Hør! Vinens Kobberaand gior Jer poetise!
Gaa fun, Herr Urien -- hvad vil jeg sige,
Herr Urien! Er jo dog den Fredie?
Ej sandt? Gaa fun, Herr Smigrer! Smukke Koner
Kan I indtage med Jer Snak, ej mig.
Teg er en gammel Dreng.

Giulio.

Kom og gaa med.

Mikkel.

Nei!

Giulio.

Nu, saa bliv Haardnakkebel! Beslit os
Da noget Godt til Middag.

Mikkel.

Teg vellsager,
At I hos Eders Hertug ej i Dags
Kan listre Ganen ester Hunske. Teg,
En Borger fra det borgerslige Florins, —
Er vant til Huusmandekost; hvis I vil spise
Med mig, saa find Jer i at rae til Table,

Giulio.

Gior som I vil,

Mikel.

Hils Eders Hægener!

Giulio.

Jo! jeg skal melde dem, at I vil fæste.

Det glæder dem, de elße God og Bedring.

(Han gaaer.)

Mikel.

Du Vittigfugl! -- Har han ej med sin Sing

Fast etter bragt mig af det onde Lune?

En valker Karl, den Giulio Romano,

Lod han mig lun det glatte Wæsen fare!

(Driller.)

Battista (kommer).

Mikel.

Hvad kommer der nu for et Uglebilled?

Battista.

Ieg hører, til min allerstørste Skrej,

Hvorledes Eders Maader her et Uhæld

Med Boguen nær var hændt. Gud være lovet,

At alsing git saa vel; thi lunde De

Ej have staet sig et Hul i Hovedet?

Brudt sig en Arm? Ja, hvad som værre var,

Et Been! Thi Urne lunde Eders Maader,

Maar vi det tage sircægt, til Nod undvære;

Men uden Een! hvorledes kommer man

Vel frem foruden dem i denne Verben?
Da ellers dog Ulykken skulde træffe,
Saa er det vel, at den er trusset her.
Jeg veed vel Selvroes stinker; men mit Huus
Er godt, og min Bevoertning efter Hnste.

Mikel.

Det har vi strax erfaret her med Vinen,

Battista.

D jeg har skieldet Drengen dygtig ud,
Fordi han bragte flige høie Herrer
Saa slet en Vin; der maa dog giøres Forstiel.
Vel sandt, vi er vel alle Mennesker;
Men, gode Himmel! Graden er forstielig,

Mikel.

Ej noget Menneske i nogen Grab
Kan taale Spansegrott.

Battista.

Spansegrott, Gressenza?

Det var en Smule Malurt, for at giøre
Den friske Vin lidt bitter, stærk for Maven.
Den er ret sund og god; men Ebers Raabe
Maa have den, som bedre er, forstaer sig.

Mikel.

Teg er ej naadig, ingen Exellenz!

Kan man ej driske godt foruden det?

Battista.

Maa jeg ubbede mig min Herres Navn?

Mikel.

Teg kalder Mester Mikel mia, fra Florens.

Battista (afside).

Hvad? Mikel mig fra Florens? Ellig en Vogn,
Med Heste, Domestiller? Wah! jeg vædder
Det er en fornem Mand; det mærker man
Paa Stoltheden; - men man maa smigre Lunet.

(Helt.)

Nu altsaa - Mester Mikel - he - fra Florens,
Hvad maa man vel epvarde med til Middag?

Mikel.

Leer I mig ud?

Battista.

Bevares Gud! he he,

Det er kun saa for Navnets Skyld.

Mikel.

Tor Fanden!

Hvad har vel Herren imod dette Navn?

En Hertug kunde være det bælindst.

Battista.

Naturligt! Navne er Benavnelser,
Kun Toner, som forsvinde strax i Luften.
Teg kalder, for Exempel, mig Battista:
Det vil ej sige, jeg er Christen dobt;
Dhi - - ih nut det forstaaer sig af sig selv.

Mikel.

Og hvad betyder, mener I, mit Navn?

Battista.

Der sikkert noget under.

Mikel.

Riender I mig?

Battista.

Paa Eders Attributer, naadig Herre!

Mikel..

Caa har I altsaa seet af mine Sager?

Af mine -- Attributer, som I siger?

Battista.

Nu, Attributer eller Equipage,

Det kommer ud paa eet. Et skont Var Heste!

En deiligt Bogn, en dygtig Rude!

Mikel.

I Korthed:

Beed I, at jeg er Buonaroti?

Battista.

Hvad?

Umuligt! -- Mikkel! Mikkel Buonarotti!

Ta ja, ved Gud, det træffer sammen; vi
Behøve kun en Angelo endnu,

Saa har vi her den hele store Mand.

O sieldne Fryd! min ringe Hytte slutter
Den største Kunstner mellem sine Vægge!

Mikkel.

Det muligt, Ven! jeg sidder ubensor.

Battista.

Hvad maa man dog opleve! hvilken Glæde!

Min ædle Herre! spis og druk og sov

I dette Huus, saalænge som I vil!

Teg forbrer ingen Penning, ej en Hvidb
Af Eder; nei, i Sandhed ej!

Mikkel.

Hvorban?

Battista

Hvorban? Treer I den Vært, som frit beværted

Den store Rafaël; [hvem Rafaël

Et herligt Billed maleb i hans Gal

Lil Giengieb, da han reiste bort;] troer I

Han var den Eneste af denne Stand,

Som bærer Kærlighed til Kunst i Livet?
 Nei sandelig! Saa vist I overgaar
 Tregange Rafael, efter alles Mening,
 Saa maa min Kærlighed og min Beundring
 Og være trefold større.

Mikel.

Deraf folger,
 At min trefoldige Taknemlighed
 Maa male Jer tre Billeder i Salen,

Battista.

Bevares Gud! Det mindste Stykke Marmor
 Af Eder flygtigt Kun med Meestermeisten
 Berørt -- o hvilken kraftig Talisman,
 Som trak mig Folk i Hobetal til Huset!

Mikel.

Kun Skade, at jeg mangler Tid; jeg giorde
 Jer ellers strax et allegorisk Billeb
 I Legemsstorrelse.

Battista.

Hvad?

Mikel (maaler ham med Diet).
 Egennytten!

Jeg har Modellen færdig alt dertil.

(Han bliver Antonio vær, som efter
 maler i sit Skur.)

Dog, seer jeg ret? per Bacco! ja, der sidder
En Maler plat fordypet i sit Arbeid.

Ja, ja i Sandhed! Mand, hvad har I nodig
At bede mig, naar I har Kionne Mand'er,
Udsvende Kunstnere selv her i Byen?

Battista (ved sig).

Han gior mig ingenting, det seer jeg; vel!
Dog noget skal hans Ophold her mig nytte.

Mikel.

Hvem er den Mand, som maler der saa flittig?

Battista.

Det er min inberligste, bedste Ven.

Mikel.

Strax en fortreflig Anbefaling! (ved sig) Er han
Saa ødel i sin Kunst, som i sit Venstav,
Saa maa han nærme sig til Idealet.

Battista (sagte).

Det lykkes. -- (Hoit.) Herren skulde kiente ham!
Det er et Originalgenie; han danner
Sig ej vel efter store Monstre, Studier;
Nej, alting kommer luktud fra Naturen,
Af Mændens Hånd paa Blæret. Saadan maa
Det være, siger han; thi denne Kunsten
Fordærver Kunsten. Som han sidder der,

- Han seer ej ud dertil, dog Sandhed er det:
Troer han sig større selv end Rafael,

Mikel.

Det er den rette Goidel.

Battista.

Ellers er det

En blid, elseværdig Mand; han gider kun
Ej høre talt om Stadens Kuaſtner.
Han meener, det er kun et fornemt Væsen.
Han falder det: "Eidt Hvede, megen Klint!"

Mikel.

Seer I? han vced vel hveden Hveden kommer,
Den tørstes ud i Landen, ej i Staden.

Battista.

Hans lille Son har ogsaa stort Genie;
Der staarer endnu hans Tegninger paa Væggen.
Hans Fader har kun hiulpet ham en Kiende.
I fulde seet hans Tryd, da han opdagede
De haabefulde Anlæg hos sit Barn.

Mikel.

Nu, Eblet falder ikke langt fra Stammen.
Den siedne Mand! ham onſter jeg at kiende.

(comes in) Battista.)

Wil I, saa skal jeg melde Eber hos ham?

Mikel.

Ta, som Kunsthøder.

Battista.

Jeg vil heller give

Ter dog et fremmed Navn.

Mikel.

Gør som I vil!

Jeg komme vil imidlertid mit Bæger.

Battista (gaaer hen til Antonio).

Nu, min Antonio? Velbekomme Eder!

Var I tilfreds med Maden?

Antonio.

Riære Herre!

Jeg stammer mig - I viser Ter saa god
Og venlig mod mig - medens jeg - Tilgiv!
Man er ej altid sine Lopers Mester;
Det veed I selv.

Battista.

At gode Gud! jeg har
Jo kævlet meer end I. Bist nok, man kan
Ej altid tvinge sig. Hvad siger det?
Maar Hiertet kun er godt!

(Han ryster hans Haand).

Antonio.

Ta vist, ja vist!

Battista.

Vi er jo gamle Naboer, gode Venner,
Dg er vi det maaſkee ej ret endnu,
Saa kan vi vorde det.

Antonio.

Min liære Herre!

Battista.

Hvor gaaer det Billebet?

Antonio.

Det er alt færdigt,
Fast ogsaa ført. Jeg maler langsomt veed I,
At Farven ej slaaer ind. Dog var det bedre,
Hvis jeg behøved endnu ej i Dag
At gaae til Parma med det.

Battista.

Gaa I lun!

I bærer det jo lid, hvad kan det lide,
Maar det er pakket godt? I denne Verden
Man altid finigre maa de Stores Luner,
Ottavio ønsker det endnu i Dag.
Smed nu imedens Eders Tern er varmt!

Antonio.

Han kan ej mere on্তe sig mit Willeb,
End jeg endnu i Dag en Haandsuld Penge.

Battista.

Nu, seer I vel? Saa gaa i Eftermiddag!
I kan endnu i Aften vere her.

Antonio.

Saa maa jeg løbe fast den hele Bei.

Battista.

En herlig Bei; det er jo Sommertid.

Antonio.

I Sloven er der Rovere saa silde.

Battista.

O lad Ter aldrig vilde saadant ind!

Antonio.

Teg maa i Parma slike Farver først.

Battista.

Spar Pengene! I giv'r ud for Farver
To næsten hvad for Farvning'en I faaer.

Antonio.

Maa slike Purpur mig, Ultramarin!

Hvorledes kan jeg male uden Farver?

Battista.

Gør som de Andre!

Antonio.

Hæ, den er ej Maler
Som elßer Farven ej; den er ej Maler,
Som ej behøver dette hulde Skær.

Battista.

Nu, det forstaaer I bedre. Men for dog
At tale nu om andre Ting: Seer I
Den Mand, som sidder heane der og drinker?

Antonio.

Ta vist, han seer ret stærk og dygtig ud.
Hvem er den Mand?

Battista.

En reisende Haandværker,
En Farver troer jeg, som har samlet sig
En Skillingspenge. Han er studs og grov;
Taler om Nit, og er tilfreds med Intet.

Antonio.

Ei ei!

Battista.

Min Florentiner, for Exempel,
Som I har drukket dog saa længe med
Fornøjelse, var heller ej tilpas.
Teg maatte bringe ham en Extrastags.

Antonio.

Nu, rige Folk er vant til lækkre Sager,

Battista.

Han har ret inberligt fornærmet mig,

Sagt mig Uartigheder hele Tiden.

Antonio.

Oh sy!

Battista.

Jeg hevner mig.

Antonio.

Ne, lad det være.

Battista.

Nu, grusom skal min Hævn just ikke vorde,

Den bedste Hævn imod et Faarehoved

Er Vittighed.

Antonio.

Vel sagt!

Battista.

Jeg er ej vittig,

Men det er Ja.

Antonio.

Ne Gud! lidt Iunefuld

Kan stundom vel mig Munterheden giøre;

Men vittig er jeg ikke; mindre spydig.

Battista.

Han kommer for at see paa Eders Billeb.
O Mester! viis mig nu den Willighed,
Hvis I i Sandhed troer Jer mig forbunden,
En Smule saa - nu, I kan bedre føle
Den rette Art og Maade, bedre valge
End jeg beskrive den. I snart vil see,
At selv han giver Tonen an.

Antonio.

Ih nu,
Som man i Skoven raaber, faaer man Svar.

Mikel (kommer.)

Tør man vel see den Herre lidt i Kortet?

Antonio.

Det gierne! sagtens spiller jeg en Solo,
Dog troer jeg vist, I ej forraader mig.

Mikel.

I frygter ikke for at blive Bete?

Antonio.

O nei, min Herre! trin kun nærmere.

Mikel (seer forundret paa Billebet).

Ha, hvilket Farvespil!

Antonio.

Ej sandt? Den Dame
Er broget nok? Det er og Hierterdame.

Mikel.

Min gode Mand, I colorerer godt.

Antonio.

Ej sandt? jeg kunde ogsaa være Farver?

Mikel.

Hvad vil det sige? Har I ikke hørt,
Jeg figer Her: I har en lilsig Farve.

Antonio.

Ak nei desværre, Herrre! jeg er bleg.

Mikel.

I har Talent.

Antonio.

Nei virkelig?

Mikel (opbragt).

Talent!

Antonio.

Nu maa jeg troe Her, ellers blier I vred.

Mikel.

Men tegne kan I ej, og væmmelig
Er I i Eders Kunst, som i Fert Liv.

Antonio (pludselig alvorlig).

Hvi saa?

Mikkel.

Hvo har vel, for Exempel, lært Jer
At dreie Fingrene saa deitig krumt?

Antonio.

I mener . . .

Mikkel.

Og det sode Honningsmil!
Tert Billed er velsignet! Skade kun,
At i Forkortningen I kom til fort.

Antonio.

Hvorledes da?

Mikkel.

Troet Herren ret for Alvor,
At han kan tegne mig en Arm, et Been?

Antonio (beskyttet).

Hvem er I?

Mikkel (tager et Penselstafst).

See, hvad siger Herren dertil,
Hvis Overarmen havde været her
Saameget længere? Hvis Drengens Been,
Det venstre, havde sluttet saa til Hoden,

Istebet for det, som en drejet Polse,
Nu dingler i elskværdig Barndomsbylde ?

Antonio.

G meener . . Gud ! jeg troer at G har Net.
Hvem er G ?

Mikkel (med stolt Foragt).

Ligemeget ! En som v e e d det,
For hvem man skulde vise meer Respekt,
Naar man ej selv er meget meer end Huster.

Antonio.

Hvem er G ? Gud i Himlen hvem ?

Mikkel.

Der Tiener.

(Wil gaa.)

Antonio

(Griber hans Haand og faaer den store Signets
ring at see paa hans Finger).

G er - o Gud - "Dryadernes Wiinhøst!"
Seg kienher denne vidtberomte Ring ;
G - G er Buonareti.

Mikkel.

Der er muligt.

(Wil gaa.)

Antonio.

O bi, o bi endnu et Dieblik,
Tilgiv mig hvis jeg Ulyksalige,
Af Let sind, Overmod, forført dertil -
(Han gribet fortvivlet sit Billed og holder det
for ham.)

Betrugt endnu engang mit Billed! Siiig
Endnu engang - nei, nei I kan det ej.
O store Mester, siig: Er jeg en Gustex?
Er det Der Menig?

Mikel (foragtelig).

Gaa! I er en svag,
Elendig Mand. Forst fuld af Selvtillid
Og bondestolt; nu slavisk Ydmighed,
Og Drengetaarer. Gaa! I træder aldrig
I Kunstens virkelige Helligdom.
Har end I Sands for Farvens ydre Glands;
Den løse Ballen, Nederdrøgtigheden
Vil aldrig svinge sig til øgte Storhed.
(Han gaaer, Battista følger ham.)

Antonio

(allene, han sætter bedøvet sit Billed hen).
Er det en Drøm? Var virkelig i Sandhed
Den store Buonaroti hos mig her?
Har han mig sagt.. Jeg haaber, jeg er svimmel.

(Han sætter sig og holder Hænderne for sit
Ansigt. Derpaa staaer han op igien.)

Ta, svimmel er jeg; men jeg væger dog.
Et Ord, et grøffeligt, har vækket mig:
Jeg er en Fusker! - Nei i Sandhed, nei,
Det havde jeg ej tænkt, hvis Busnaroti,
Den Store, selv ej havde sagt mig det. --

For Diet svæved' mig en broget Zaage!
Jeg holdt det for en Skiongedsaabenbaring,
Greb Penslen, vilde tro aspræge det -
Og hvad jeg malte blev igien en Zaage!
Et spraglet Spil, ej aandeligt, ej stort!
Neent uden Følelse, Forstand og Forhold! --

Med reent og inderligt hengivent Hjerte
Er jeg dog stedse gauet til mit Arbeid;
Sad for min tavle jeg, da tyktes mig,
Som om jeg knælte for den Evige Alster,
Som om han høit fra Skyenaabenvared'
Mig klart sin Hærlighed. Dog tog jeg fejl!
Af meget! meget!

Som en lille Dueng
Var eengang jeg i Florens med min Fader.
En Formiddag! Han handlede paa Torvet,
Da leb jeg ind i Kirken San Lorenze;
Jeg stod for Giulios og Lorenzos Grave,

Og saa de evige Glæsleret: Nurora,
 Den usindende Dag, Tusmørket, Natten,
 Af Michel Angelo i hviden Marmor.
 Jeg maatte strax derfra igien og bort,
 Dog prægeb' dette Syn sig dybt i Hjertet.
 Det Eneste hvad af den ægte Kunst
 Jeg egentlig har seet. Det forekom mig
 Saa seismt: Stort og stort, dog dødt og sorgfuldt.
 Det glædte mig, da jeg igien derude
 Stod under Himmelens Blaa blandt røde Blomster!-
 Nu staar jeg atter i Gravhævelingen!
 Nu er de muntre flygtige Dannelser
 Forsvunne mig. - Nu staar jeg gysende,
 Tilskrigt, for Dæmringen, for Natten,
 (Nort) Welan, saa vil jeg da nu meer ej male!
 Gud veed jeg gjorde det ej for at glimre;
 Jeg gjorde det, som Bien gjor sin Celle,
 Som Fuglen bygger i et Træ sin Nede.
 Var det et Blindvært Kun - Endnu engang,
 Endnu engang skal han gientage det!
 Ej lidenskabelig i Vrede; rolig,
 Med Kraft, som Dagen paa Lorenzos Grav,
 Skal han gientage det -- Og saa god Nat
 Du flionne Kunst! saa er jeg hvad jeg var:
 Et stakkels stille Menneske. Ja ja!

Ieg vil ej sørge, ej fortvivle; nei!
Ieg har en reen Samvittighed. Er jeg
En Kunstner ej? O jeg er ikke nedrig!
Om og den største Angelo paa Jorden
Mig sagde dette paa; en indre Stemme
Har sagt: Du er det ej! Den kom fra Gud.

Maria (kommer).

Hvad fejler min Antonio? Bedrøvet?
Du maler ej? Ha, hvilken Sielbenedhed,
At see dig ene, uden ved dit Arbeid.

Antonio.

Maria! Høre Kone, Maleriet
Er nu tilende.

Maria.

Eft du færdig?

Antonio (smertelig).

Ta!!

Maria.

Hvad er det? Gode Gud! min Ven, du græder?

Antonio (tørrer sine Øjne).

Vist ej, Maria.

Maria.

Bedste Mand, hvad er der?

Giig mig det!

Antonio.

Gode Kone! bliv ej bange.

Seer du, jeg har her overtaenk adskilligt,
Hvad saa vort Kepnet angaaer i det Hele;
Da har jeg indseet, seer du, at den Maabe,
Hvorpaas vi leve, giør os ej lykselig. --
Saa har jeg altsaa vid mig selv besluttet
Reent at foranbre den,

Maria (forundret).

Hvad mener du?

Antonio.

Da jeg for syv Aar siden forte dig
Hjem fra din gamle Faber, som min Brub,:
Grindrer du dig hvad den Gamle sagde?
Lad denne Malen, Anton, var hans Ord;
Hvo stedse lever i en Drøm for Kunsten,
Den duer ej for Verden. Kunstneren
Er ingen Egtemand, han elster meer
Sin Musa end sin Hustru. Son og Datter
Maa staa tilbage for hans Hjernes Fosse.

Maria.

Det var en ædel Mand, et trofast Hjerte,
En Urt som stille grontes i sin Skygge,
Men Blomster havde den Naturen nægtet.
Glem det!

Antonio.

Vær Pottemager, sagde han,
Som jeg; mal smukke Billeder paa Leret!
Sælg det! saa lever du med Ken' og Barn,
Kan offre dem dit Liv og tem din Lid.

Maria.

Han indsaa ej, at hvad jeg havde lær,
Det var din Hand, din virksom flionne Sæl,
At just din Kunst mig gjorde lykkelig,
Fordi den var en Gienstand for min Elskov.

Antonio.

Mit Barn, man froer tit meget, som er vragt!
Teg har ej gjort dig lykkelig dermed.

Maria.

Antonio! vil du bedrove mig?

Antonio (omfavner hende.)

Du er en Engel, finder dig i Alt.
Men nei, jeg har ej gjort dig lykkelig.
Teg har ej flænket dig min Hølle,
Paa Drommebilleder har jeg forest den.
Hvad jeg fortalte har i dyre Farver
Teg etter tilsat uden Sparsemhed,
Imellem hørde vi det rigeligt,
Men oftest mangede vi Dagens Fordring.

Æ det har ængstet nō dit omme Hjerte.
Velan! fra nu af være det ej saa!
Vi vil ej prove paa Umuligheder,
Vi vil ej sværme! Jeg ydmiger mig!
Jeg træder i min Dunkelhed tilbage.
Og kan jeg ikke vorbe Kunstaer - nu,
Saa vil jeg ganske være Mand og Fader.

Maria.

Du ej er Kunstaer? Nu, saa blomstrer Kunsten
Ej meer paa denne Jord.

Antonio.

Da gode Kone!

Du elſter mig.

Maria.

Ehi jeg erkender dig.

Antonio

(tager sit Vildeb og sammentigner det med hende).

Du smiler godt, uskyldigt. Mærker du
Hvor væmmeligt det Honningansigt leør?

Maria.

Antonio!

Antonio.

Nu seer jeg Geiten! Åe,
Hvi havde jeg mig ej en ærlig Ven,

Som tidligere kunde sagt mig det?
Jeg føler Kræsten i mig til det Bedre!

Maria.

Min Gud! hvad er der skeet?

Antonio.

(betragter vemodig sit Billed).

Mig synes dog

Det stakkels Billed ejer Noget; noget
Der ikke ganske vække kan Foragt.
Ej Farven blot; ej Penslens Færdighed;
Ej blot det frikte Spil af Lys og Skygge;
Meer; noget Underligt, Heitibeligt!

Maria.

Hvad er der skeet? Antonio sfig mig det.

Antonio (efter en Pause).

Han skal gientage det endnu engang! --
To gange tordned han det ud; men Dommen
Maa endnu fældes kredie, sidste Gang! --
Saa vil jeg male Portret!

Maria.

Hvo har været

Gør?

Antonio.

Nicol Angelo Luonarotti

Maria.

Og han? Han sagde?

Antonio.

Stille, liære Barn!

Vi vente vil den tredie Kienbelse.

End kan jeg ikke rive mig saa rolig

Fra denne skionne hoie Verden less.

Endnu engang -- Saa vil jeg male Potter!

Tredie Handling.

Antonio (allene ved sit Billed).

Nu skal det overbrages kun med Firnis.
Et alt for giennemsigtigt Ølor. O kunde
Jeg reent undbrage det fra Mængdens Mine!
Hvi tvinger Norden mig at sælge det?
Dhi er det ej Bedrag, at tage flig
En Summe for et slet, mislykket Arbeid?
Men Greven har jo seet det selv, har selv
Budt mig Betalingen derfor. Alt dengang
Har jeg jo sagt ham, at det var for meget.

(Han tager sin Pensel.)

Jeg vil endnu dog her i Græsset male
En Hyazint. Naar skionne Piger doe,
Besørser man jo med Blomster deres Grav.
At Haabet var saa skjont - det er ej mere!
Velan! her vil jeg plante det en Blomst;
Den sidste Ere! - Hvordan skal jeg leve,
Naar jeg ej male kan? Er Malningen
Ej saa nødvendig mig som Kandedraget?
Nu vel! jeg vil den hele lange Uge

For Liv og Barn arbejde; Haandværksarbeid!
Kun Søndagformiddag - den skal endnu
Tilhøre mig. (begeistret) Da skal den skjonne Iris
Med sin syvsarvede, sin lustige Vue
Besøge mig end i den aarle Morgen.
Da vil jeg male, tegne, komponere
Kun for min egen Lyst. Det er jo dog en
Uskyldig Fryd! I Hytten vil jeg hænge
De smaae bemalte tavler. Smykke vil det
Ig Bæggen dog. Maria elsker dem;
Den lille Dreng som hun. Og naar jeg ør,
Og naar en Pilgrim forvisber sig,
Og seer de brogede Billeder her i Hytten,
Vil det dog rosre ham. Enhver er ej
Saa haard som denne Angelo. Da vil
Han sige: Manden meente det dog ørligt!
Han eiste med Oprigtighed sin Kunst.

Giulio Romano

(kommer; han stanser i en Afstand, uden at mærkes af Antonio og betragter ham).
Der sidder han, den Musers Yndling. Alter
Han maler paa et Billede, for atter
At sætte Verden i Forunbring. O

Hvor længes jeg at siende ham, den Store.
Taalmodighed! I lange Drag jeg nyder
Min Glæde! - Er jeg vaagen? Har jeg seet det?
Hvad Giulio? Lil Correggio maa du reise,
For atter der at see en Rafael?
O underfuldt! heel underfuldt! heel heelt! -
Stort bygges Skoler i de store Stæder;
Af Fyrster understottes Flid og Streben;
Ungdommen dannes efter gode Mønstre,
Fra spæde Barndom over Haanden sig:
Saa viser sig en sielden Lejlighed
At øve ud den rigtig lærte Kunst --
Og hvad, hvad vorde saa vi Eærlinge?
Kun Eærlinge! selv gode, sieldne stundom; -
Men, skal Geniet atter vise sig? --
Det groer ej i et Drivhuus, kunstig Varme
Udklækker ej den understisne Frugt.
Det maa derude vore vildt i Skoven!
Tilfældig af en Hændelse saaet hen;
Tilfældig siben modnet ved et Under.
Og inden vi det veed, og medens vi
Forstenes i Betragtning af vort Mønster,
Og mener, at det Ende har med det -,
Staaer atter hertig frem en Genius!
Og vi? vi slue og forundres atter.

O selsomt, at et Nazareth saa ofte
Det Himmelste frembringer, at saa ofte
Den stionne Hænd, som huldt begaver Verden,
Sin Bugge finder i en ussel Krybbe.

(Han nærmer sig Antonio og betragter
hans Arbeid.)

Antonio.

Staa der, du lille blege Hyazint!
Mig dit violblaa Skær betyder Døden.

Giulio

(træder efter umørket tilbage og betragter Antonio)
Han seer saa venlig ud som hvad han mater;
Blid, vndig, fuld af Følelse. Kun Sorgen
I Mandens Miner kiender ej hans Kunst;
Den stionne Colorit, som den saa rigt
Besidder, blemistrer ikke paa hans Kinder.

Antonio.

Der staar igien en fremmed Reisende.

(De hilse hinanden.)

Giulio.

Min liere Herre! tilgiv, dersom jeg
Forstyrrer Eder; men jeg kan umulig
Forlade dette Sted, for jeg har hilft
Den sieldne Kunstner, som er Stedets Pryd.

Antonio.

At gode Gud! da lærer I kun her
At kænde en bedrøvet, modlös Mand.

Giulio.

Umuligt! Skulde after her en Sol
Kun varme Andre, uden Varme selv?

Antonio.

Min bedste Herre! I er mild og venlig,
I kan ej ville krænke mig; dog krænkes
Teg uden Eders Willie. Sol! Ha vidste
I ret hvor dunkel denne Afsgrund er -

(Han lægger Haanden paa sit Bryst).

Den mindste Stierne klarer ej min Nat.

Giulio.

En Glorie straaler klar af Eders Nat,
Der herlig, som Udsdeligheds Glorie,
Tert Hoved frandse vil. Hvad er Tert Navn?

Antonio.

Teg falder mig Antonio Allegri.

Giulio.

Antonio Allegri da Corteggio! -
Hvor kan endnu het Navn mig klinje fremmed,
Som snart hver Tunge taler smidigt ud?
Teg seet har Eders Nat, Antonio!

I Kirken hisset. Hvad I vilde vide,
Det har I viist: et Underværk. Igienem
Dordlivets morke Mat ubstroaler Lyset
Og glæder Hyrderne. En af de Hyrder
Er jeg! Jeg staar forsærdet end for Eder;
Begriber ej det Under, som jeg seuer;
Med Haanden over Niet, tvivlende
Om hvad jeg seer ej er et Blindværk kun?

Antonio.

Nej, alt for meget er det kun et Blindværk.
I er en æbel Mand, I elßer Kunsten.
Men - o fortrod ej paa hvad jeg maa sige:
I kiender den ej bedre end jeg selv.

Giulio.

Mester Antonio! jeg forstaaer Der ej.

Antonio.

Jeg har i lang Tid ej forstaaet mig selv.

Giulio.

I Alt er I mig ubegribelig:
Hvor I er modnet saa paa egen Haand;
Hvor I kan end reent være skjult for Verden;
Hvor I kan tvivle om Dert eget Værde!

Antonio (som for at prove ham).

Hvad siger I nu her om dette Billed?

Giulio.

Formaaer et Ord at tolke hvad jeg føler?
Talb jeg siger skjent, hvad har jeg sagt?
Tert Billed er guddommeligt! Som jeg
Betrakter det, opvaagner i mit Herte
Vel tusend Esleller, som forhen slumred.
Det er, deri bestaaer Geniets Virkning!
Der stod den rafaeliske Madonna
Allene som Guds Moder for mit Øie;
Kun saab an kunde jeg mig tænke hende.
Hør er hun ganske, ganske anderledes,
Dog end Maria. Meer den hulde Lovinde,
Den glade Moder, end en Himmelstronning.
Rafael hævet har det Jordiske
Til Himmelnen. I løkker Himmelnen ned,
At den forbinder sig med Jordelivet.

Antonio

(Betrakter ham et Øieblik med glad Forundring,
men siger derpaa nedslaaet og mistænklig).
Og seer I ingen Feil i dette Billed?

Giulio.

Hvad Feil? Hvor der fremvirket er saa meget,
Der feiler intet. Hvo vil klage over,
At Overflodighed end ej er Alt?

Antonio.

Dg hvad, hvad er der ej?

Giulio.

Hvad dette Billed

Gjor til et Mesterstykke, det er der.

Det lever, aander i et Guddoms Liv,

Er fundet op med Sial med dyb Forstand,

Udført med Flid, med Folelse, med Varme,

Hvad kan jeg ønske meer?

Antonio.

Nu har I roest bet,

Nu siig mig hvad der feiler.

Giulio.

Eders Xand

Har aldrig feilet. Selv hvor Kunsten svigted,

Hvor flygtigt sig Hukommelsen forvirred,

Har I ved Kraft, Fremstilling, Livlighed,

Idee, bibragt selv Eders Feil en Unde,

Som hører, troer man, dette Billed til.

Selv deri har med Rafael I Lighed.

Antonio.

Siig mig, min Herre! hvor har Kunsten feilet?

I veed ej hvor I gjor mig lykkelig,

I det I viser Feilen mig.

Giulio.

Ih nu,

Den blotte Tegner kunde have Et
Dg Andet vel at sige mod Tert Billed.

Antonio.

Som for Exempel?

Giulio (beskeden).

Denne Arms Forkortning
Er neppe ganse rigtig. Drengens Been
Mig synes ogsaa alt for barndomsfyldigt
At mangle Omrids. I har Godhed for
Det blidt Afrundede, og deraf er det,
At I undgaaer det Strængtbestemte, Eige.

Antonio.

End eet, saa aander jeg igien, min Herrel
Hvorledes finder I Madonnas Smit?
Og Barnets?

Giulio.

Egent! Egent, o men stønt.

Antonio.

Ej væmmeligt? Ej ækkelt? Honningsødt?

Giulio.

Saaledes tænker jeg mig Engle smite,

Antonio (naiv).

Næ Gud! jeg tænkte mig dem ligesaa!

Giulio (smilende).

Og sørger nu, fordi det blev saa flønt?

Antonio.

Og sørger nu, fordi jeg reent bedrog mig.

Giulio.

Nu er I atter gaadefuld!

Antonio.

Min Herre!

I har mig talt ud af mit eget Herte.

Det troster mig, at der foruden mig

End findes Mennesker, og sieldne, gode,

Som -- feile kan med mig, paa samme Bliss.

Hvad meer mig undrer, er den rette Dom,

Som I har fældet over mine Fej!

Der har I ret; I taler det kun mildt

Og staansomt ud. Og visselig, Ter Tale

Saa indsigtfuld og sindrig, maatte glæde

Mig overordentlig, hvis ej jeg vidste -

[Desværre veed jeg det kun siden fort Tid]

At daartig er min Daad og uden Vrd.

Giulio.

Og hvo har sagt Ter det?

Antonio.

Den største Kunstner

I vor Tid, og maaſkee til alle Tider,

Giulio.

Ha - Mikkel Angelo?

Antonio.

I nævner ham.

Giulio.

Det er ham ligt! Det brudte Vognhjul løber
Ham endnu vildt omkring i Hovedet.

Antonio.

Jeg har ubidendelets sindig først
Fornærmet ham. Den Mand, som boer derhenne,
Et selsomt Menneske, som hader mig,
Kem til mig før, fortalte mig: den Herre,
Som sad og drak ved Bordet, var en Farver,
En ubehovlet Svend, fornærmetlig,
Som domte rast om Alt, og vidste Intet.
Saaledes har jeg vistnok ej modtaget
Ham med den Agtelse, som han fortienere.
Han kom og talde spottende til mig,
Jeg gav tilbage ham i Spot mit Svar.
Da blev han opbragt, kaldte mig en Fusterz
Om ogsaa Farven sued for min Sands,

Jeg vilde aldrig have mig til Storhed,
Til Mandens Skjønhed.

Giulio (opbragt).

Deri har han Ret.

I vil ej giøre det; I har alt giort det.
Høit over det Sixtiniske Kapel!

Antonio

(med en værende Haandbevægelse).

Hæ, liære Ben!

Giulio.

(som ser, og med Selvsøelse).

I troer jeg taler som
Den Blinde her om Farven? men I feiler.
Er jeg ej Michael, ej Angelo,
Jeg er et Menneske, en Mand, en Romer;
Om ej en Cæsar, dog en Julius!
Mig har man ogsaa lært hvad Malen er.
Den store Rafael Santio var min Mester,
Hans høie Mand end hviler over mig.
Jeg har et Ord at blande med i Lægnet!

Antonio (bestyrtet).

O Himmel! I er Giulio Romano?

Giulio.

Det er jeg.

Antonio.

Er Giulio Romano?

Den store Maler? Rafael Santos Udbling?

Giulio.

Det var jeg.

Antonio.

Dg I siger, jeg er Maler?

Giulio.

Jeg siger Eder: Siden Rafael døde
Er i Italien ej større Maler
End I: Anton Allegri da Correggio.

Antonio (sætter sig).

Tillad, min Herre! thi mit Hoved svimler.
Det har jeg aldrig end oplevet; jeg
Begriber ej, hvor jeg det overlever.
Mit hele Liv fled hen til denne Time,
Som en i Skyggen ukiendt lille Væk.
Jeg troede ej at være noget Stort,
Ej heller at jeg var et ganske Lille.
Kun stolende paa Lykken, paa min Musa,
Såd jeg og malte - og det lyktes mig.
Nu maa jeg paa den samme Dag opleve:
At To, de største Mestre, nærme sig
Min Hytte. En nedknauser mig i Stovet,

Den anden hører mig til Skyerne.

Hvad skal jeg tanke? Gud er det en Drem?

Giulio.

Og naar den Anden siger nu det Samme
Som jeg, hvad saa?

Antonio.

Hvad? Mikkel Angelo

Han skulde, troer I?

Giulio.

Det er just hans Vane,
At giøre det, som Ingen troer. Den Gæaand
Er meer Titan end Gud; og derfor er
Hans Storhed, som den ældste Kæmpeverdens.
Milbøden mangler ham; den yngre Amor
Indtager ham ej strax i enkelte
Gienstande; men den gamle Gres fatter
I ham det Helse, med en vældig Elstov;
Ej et bevinget Barn, en kraftig Ungling,
Med Mary og Aylekraft. Jeg træffer ham!
Vær rolig! Jeg forsøaer at leve med ham.
Titansen har et menneskeligt Herte;
Som Kronos avler han uhyre Born;
Dog raser ej i ham Fortæringsvysten,
Langt meer - han riber Lyset, som Prometheus,
Fra himlen, for at livne mangen Jordkimp.

Og Eders Værker, min Antonio,
Bil han beundre, naar sig Stormen lægger.
Gå i Eders Huus, jeg seer ham komme.

Hvad skal jeg tænke her, hvad skal jeg troe?
(Han gaaer ind).

Mikel (Pommer).

Ru fan vi reise.

Giulio.

Endnu ej, desværre!;

Et større Vognhjul er nu atter brudt,
Som vi maa have ret i stand igien,
Før vi gaae videre.

Mifel.

Hvad skal det sige?

Giusto.

Nu, Kære, hvad det er. I mindes vel
Den herlige Vandmølle hisset ned
Bed Floden; ganske paa en egen Maade
Nybygget? Hvis jeg ikke feiler, har
I Florens I selv bedret paa Modellen.

Digitized by

Et prægtigt værk!

Giulio.

Nu hør, og ørgre Ter:
En fornem Herre lieder sig; maa just
Opholde sig ved Møllen, som vi her.
Ter Tidsfordris lacer han sig vise den,
Men Mølleren, ej underdanig nok,
Strax bringer Adelsblodet ham i Raag.
Han drager ud sit Sværd, og hugger ind
I Værket, just hvor Mestrens floge Haand
Med sielden Kunst forbant det Vigtigste.
Saa stiger han til Hest og rider bort.
Nu Møllen staar, og Manden er fortvivlet.

Mikkel.

Nu, vi maae hielpe Mølleren igien.
Teg lader mig den ene Kierehest
Strax sadle, rider ned; det gior jeg snart
Istand. Gid kun jeg kunde træsse Knægten!
Teg skulde stække ham hans Hovmodsvinge.

Giulio.

O det var flønt, isald I kunde stække
Lidt Overmodets altfor stolte Ginge.

Mikkel.

Hvad mener I?

Giulio.

I efters Digtekunsten,

Har selv Sonnetter giort, og mangt et Vers.
Tilgiv, at jeg paa nu forblommet Maade
Har talst med Eder; thi den nøgne Sandhed
Er fast for stem.

Mikel.

Heg holder af det Nøgne.

Kun Klædebonden skuler Skionheden.
Kom reent herud dermed, om jeg maa bede.

Giulio.

Nu Mester! I behøver kun at tage
En større Maalestok for Alt, saa har I
Alt Sandheden. Den feldne Molle tyder
Paa Menneskets Natur, den Adelstolte
Paa Kunstnerstolthed; Sværdet er et Ord;
Det vilde Molleslag, - et Stik i Hjertet.

Mikel (forsjaer ham).

Ha ha!

Giulio (undseelig, teg modig).

Vi har ej altsaa nedig, seer I,
At sable Knorhesten. Hielpe kan I
Selv uden det; ja tugte hvis I vil.
Den Skyldige kan ej undgaae Ter Hævn.

Mikel (stolt og stolt).

Det klæder Eder godt til mig at tale
I dette Sprog.

Giulio (varm).

O Buonaroti! I

Har trunget mig dertil. Troer I jeg har
Forglemt den Ugriße, som Eders Hånd,
Som Eders Mesterskab jeg skylder? Agt
For Mesterskab, for Handen, tringer mig
Just til at tale saa. Thi ikke elßer
Jeg enkelt Mesterskab, og enkelt Hånd;
Men hver, som hører til det høje Maal
Af Himmelens begærret virker med os;
Hvor pragtlos end og hin den viser sig;
Vil videnbe, at dette skjonne Livstæv,
Som Genius vi kalde, vorer bedre
I den forladte, nøgne Klipperif,End i den gisbede, for sede Dal.

Mikel.

I taler smukt, I burde være Præst!

Giulio.

Jeg veed, hvad I vil sige mig dermed,
Men harmes ej. I mener Kunstneren
Som Helten, skal ej tale, han skal handle?

Der har I atter Ret. Ej heller har
 Jeg nödig her at sige Buonaroti
 Hvor tit jeg med Henrykelse beundred
 Hans himmelise Instinct, hans stumme Blædom.
 Dog er ej Mennesket blot Helt og Kunstner,
 Men Menneske! Skjont at udvikle, Ven,
 Sin Menneskelighed, er og saa Kunst.
 Foragt ej Talen! Dgsaa Bien bygger
 Sin Selle sig, og Bæveren sin Hytte,
 Og Löven fører Krig mod Tigeren.
 Paa Mandens Læbe vaagnede først Sproget,
 I Ordet speiler sig hans Underste
 Meer tydligt, end selv i Handlingen,
 Der tit har en forvilket ustri Grund. —
 I er en daadfuld og en kraftig Hand;
 See, det erkliender jeg! Saa vær retfærdig,
 Og spot mig ej, hvis den Forstandige
 Sindige Mand I trussen har I mig,
 Ej heller gansæ uden Guddomsgaven!
 Jeg ønsker ingen skionne Taler her,
 Kun Eders Daad har løst mit Tungebaand,
 Kun Eders Daad kan binde det igien.

Mikkel.

Hvad vil I?

Giulio.

Buonaroti! See I har
Feragket denne vække Mater; kældt ham
En Føster. Er det sandt? Er han en Føster?

Mikel.

Hvad Diævlen bryder det mig hvad han er.

Giulio.

Saa bryder I jer ej om Kunsten-meer?

Mikel

Laab Hvermand sørge for sig selv! Saadan
Giver jeg, og dermed Basta! Det belymmer
Mig lidt, hvad Andre sige kan om mig.
Er han ej Føster, er det godt for ham.
Han er en usortkammet Knægt, det veed jeg.

Giulio.

Han er en venlig, en elstværdig Mand,
Giestgiveren, hans Fiende, har forsørt ham,
Har sagt ham, at I var en overmodig
Uvoren Svend, en Farver, ubehovlet;
Som domte raff om Alt, og vidste Intet.
Han vilde hidse Eder paa Antonio;
Han haber ham.

Mikel.

Det har den Wsel sagt?

Giulio.

Nu seer I at Antonio er uskyldig!

Han har ej kiendt Ter.

Mikel.

Selv mod ubeklendte.

Man artig være skal.

Giulio.

Og var I det?

Mikel (tier).

Giulio.

Endnu et Ord, saa vil jeg ogsaa tie.

Hvad, Buonarotti, vi i Dag har seet;

Her, reent uvenlet, maa - det kan ej andet -

Os begge skalde ganske med Foruudring.

I er ej nogen starkblind Gubbe, som

Hoystaer at skære smukke Ting i Tre

Neint uben Wie for hvad andre virker.

I Eders Hand er Kunsten Widenstab.

Tert Parpe Bisk igienemtrænger den.

Saa veed I oz, saavel som jeg, og bedre,

Hvad denne By besidder for en Kunstner.

I Værtens Gal har I seet flere Sager

Af ham: den sionne Leda, Danae.

Ej blot Madonnen veed han smukt at male.

I Parma skal han have malet Fresco
I Kuplen, sind af Kraft og Poesie,
Gak ind i Kirken hisset! see hans Mat;
Og hvis da ej hans Værd i Eders Hine
Blier helvets Dag - saa vil det aldrig dages.

Mikel.

Teg har jo sagt ham, at han har Talent.

Giulio.

Talent! Et fottigt Ord! En Halvestilling,
Som man til hver en Væller plejer laste,
Beviser dette Billed kun Talent?

Mikel.

Det er jo fuldt af Fejl.

Giulio.

Fejl har det, ja,
Forbi det er et menneskeligt Værk?
Hvad har ej Fejl? I har vel aldrig fejlet?
Troer I at Intet mangler Eder? Udgivs
Den blotte Tegning Malerkunsten? Hvad
Er Tegningen? blot Modhjælp! Unatur!
Der gives ingen Linier; vi farbe
Det Linier, hvor Stoffet hører op.
Selv Stoffets Efterligning: Farven, Livet
Af Lys og Slygge, det er Malerie!

Skønheden, Tanken og Forbindelsen,
Det er Genie; og mangler dette her?

Mikel.

Hvor er den store Stil?

Giulio.

Hvad falder I

Den store Stil? Er ej den dybe Sandhed,

Den høje Skønhed stor? At Legemestorhed

Kan være sielestør, det viser I;

Dog bruger Sielestørhed ej Udstrækning

I Rum og Lemmebygning til sin Styrke,

Der aander hellig Kraft, hoi Driftighed

Og sieldent Mod, i alt det som I virker;

Dog Mennesket er Menneske, ej Gud.

Som saadan sommer sig ham barnligt Sind,

Ensfoldig Ydmighed - og jeg tilstaaer det:

Med alt det, at Jert vælbige Exempel

[Vel ogsaa egen Drift, Tilbevilighed]

Mig, Giulio, den ringere Planet,

Drev fra min blide, rafaeliske Bane

Lidt ogsaa ud i det Ubændige; --

Gaa er og bliver mig dog Hie:tets Godhed

[Der ogsaa viser sig i hellig Kunst]

Det Rikreste i Kunsten, som i Livet;

Og hvor jeg seer den, aabenbarer sig
Gambittighedens Engel mig, og viser
Mig Veien til mit Hjem med Lillestænglen.

Mikel (med undertrykt Bevægelse).
Jeg føler altsaa ej?

Giulio.

Jo, i det Hele,

Det Store. Selv den milde Gølelse
Der griber oftere, end selv I troer.
Skjont sidder i San Pietro Jesu Moder,
Med hellig, inderlig Medblidenhed,
Endskjont af Steen, med Liget af sin Søn;
I menneskelig, dybtfølt Ædmyghed
Modtager Eders Adam Hånd og Liv
Af den almægtige Skabers Finger, i
Hünt hellige Sixtiniske Capel.

Bed Gud, der lever, blomstrer intet i
Et Menneske, som leved' ej og blomstrede'
Til sin Død og i Eder. Men Tert Væsen
Er haardt. Det rivende, uslebne Ydre
Er en antik, en ædel Rust, hvorunder
Metallet glindser i sin hele Skjønhed.
Tilgiv, hvis jeg med mine Taler har
For nærmet Eder! thi jeg føler, hvad

Teg siger Eder, veed I bedre selv.
Teg har sun sagt det, for i Hast at vende
Det haarde Uvair, at den arme Mand
Ej længer sig skal græmme. Ebers Ord
Har pludselig berovet ham sin Tillid,
Sin Munterhed; et Ord af Jer formaaer
At give ham dem pludselig tilbage.

Mikel (i Tanker).

Hm!

Battista (kommer).

Mine Herrer! Bognen er alt færdig,
Besale De at man skal spænde for?

Mikel.

Min Giulio! vil I vel besørge det?
Teg har et Ord i Gensemhed at tale
Med denne Dannemand.

Giulio.

Heel vel.

(Han gaaer.)

Mikel.

Hvad har
Den Herre sagt om mig til Maleren?
Hæ?

Battista.

Bedste Herre! hvad har jeg da sagt?

Mikel.

At jeg en Farver var, har Herren sagt;
En overmodig, ubehovlet Svend.

Battista (staaer sig for Brystet).

Saa maa den evige Netsærdighed
Mig evig straffe, hvis -

Mikel

Hold han sin Mund!

Den evige Netsærdighed bekymrer
Sig ej om mig en Ueling, som han er.
Tag han iagt sig for den timelige
Netsærdighed; naar man er mod'n til Galgen,
Saa blier man hængt. Forstaar han Velst?

Battista.

Min Herre

Er . .

Mikel.

Farver! og en Farver i det Grove,
(Ha tager sin Pidz af Vorbet)
Dil grovt at farve bruges grove Pensler.
Hvad synes Herren om, isald jeg farved
Håm Nyggen carmoisin?

Battista.

Gud staa mig bi!

Mikel.

To vist ! det gør han strax ! - Hans Usselhed,
Hans Nederdrægtighed, den staaer ham bi.
Teg vil ej smitte mine Hænder paa ham.
Dog var det bedst, ifald han i Hast
Nekommenderte sig ; thi Anseqvisten
Her i min Haand, den vipper mægtigt, seer han !
Har megen Lyft at komme stiulste Kilder
I Hast paa Spor, paa Herrens sede Ryg.

Battista.

At Exellenz ! det er en Misforstand.
(Han forsier sig hurtig bort.)

Mikel.

Ja løb du lun ! Har ej den Ridning fast
Opbragt mig ? - Ha, nu kan jeg først forstaa
Hvi Maleren, den stakkels Dixvel her . .
(Han gaaer langsomt hen og sætter sig
for Billedet.)

Sligt maa man see med Molighed, i Mag.
Man kan mig vise, hvad man vil, i Tummel
Og Stoi -- Ej op for Dret stiger blot
Mig Blodet, op for Diet med. Selv denne
Belsørende Snaffen irriterer mig.
Hvad jeg skal tænke kan jeg selv opfinde !

Den Giulio Roman! - som om jeg ikke -
Nu! - sollte han det ikke selv? - -

(Seer paa Billedet.)

Før Pøffer!

Det Billed er godt malt. Det falder jeg
Et Maleriet. - - Og hvor det er poetisk!
Det Træ, der, Blomsterne, Baggrundens Landstak!
En smagsuld Klædedragt! Og dette Gienfæn!
En heiligt Avinde, ja ved Gud, det er hun!
Giovanni allerkærest! Jesu bæret
En Engel. Ha, per Bacco! det er Farve! -
Og jeg! da Paven twang mig til at male!
Da jeg de florentinste Karle ud
Af Templet drev, som Duekræmmere;
Og satte selv mig paa Stelladset; samled
Halvandet Kar i Blinde; blev saa vred,
At nær jeg havde Paven dræbt, med den
Medstodte Spand, da alt for tidlig ind
Han i mit værksted traabde, mod sit øste! -

Det veed jeg: jeg er egentlig ej Maler.

En Billedhugger er jeg! Hvad af Bildning
Man bruge kan i Malingen, det har jeg.
I Tegning, i Opsindelse er ingen
Mig liig. - Men ned i Farvepotten veed

Jeg ikke ret at dyppe, det er afgjort!
Og det veed denne Mand, det maa man sige.

Giovanni

(kommer ud, da han seer den Fremmede
staaer han stille).

Mikkel.

Du Lille! hør engang!

(Giovanni kommer)

Et artigt Barn!

Det er ej bange for et fremmed Ansigt;
Er ej forvendt. Kom hid, min lille Dreng!

(Giovanni nærmer sig.)

Mikkel.

Men seer jeg ret? Ej det er jo Giovanni
I Stykket her!

Giovanni.

Ta vist! jeg er Giovanni,
Min Fader har mig malet af.

Mikkel.

Du er

Antonios Son?

Giovanni.

Ta! Og min Moer Maria

Er ogsaa der.

Mikel.

Hvor?

Giovanni.

Ih der sidder hun.

Mikel.

Ha ha!

Giovanni (peger paa Billedet).

Det er det delige Barn Jesus,
Men ham har vi ej selv i Huset.

Mikel.

Ikke?

Hvor er da han monstro?

Giovanni (med Fingeren i Veiret).

Han er i himlen.

Mikel.

Deroppe?

Giovanni.

Ta, der sidder han i Skyen
So med de andre smukke Engleborn.

Mikel.

Hvad gør de der?

Giovanni.

De lege med hinanden.

Mikkel (kysser ham).

Du søde Unge! Sæt dig paa mit Skib,
Her paa mit Knæ!

Giovanni.

Ta, jeg vil ride paa
Dit Knæ; du er min Hest. Nu vil jeg ride
Paa dig til Parma.

Mikkel.

Godt! Men jeg maa løfte
Dig op; Stigbeiler har vi ingen af.

Giovanni.

Dem har endnu ej Smedden giert os færdig.

Mikkel.

Førstaaer sig!

Giovanni (rider).

Hop sa sa! Bliv ved, bliv ved!
Du maa bestandig lade Hesten ride.

Mikkel.

Nu er vi kommen da til Parma alt.

Giovanni.

O neil vi er jo kun den halve Wei.

Mikkel.

Da stiger Nyttren af, gaaer i et Værtschuus
Og spiser noget.

Giovanni.

Ta, og spiser noget.

Mikel (stager i Lommen).

Giovanni.

Hvad har du i din Lomme?

Mikel (slaer ham over Fingeren).

Giv kun Tid!

(Uffides.)

Teg tog dem med til Mester Martins Børn,
Døg de maae bies; og desuden kan
Teg kose nogle nye i Modena.

(Dan tager et Kræmmerhus frem.)

Teg veed ej om du er for brændte Mandler?

Giovanni (griber efter dem).

Jo, brændte Mandler er jeg meget for,

Mikel.

Taalmodighed! Siig om de smage dig?

Giovanni.

De smage mig.

Mikel (giver ham Kræmmerhuset.)

Saa smag!

(Giovanni spiser.)

Mikel.

Men paa mit Glied

Skal du fortære dem.

Giovanni (undviger ham).

Mei, i et Værtshuus

Maa jeg fortære dem, mens Hesten føres.

Mikel.

Og faaer libert Havre. Gaaer jeg ingen Havre?

Giovanni.

Kom Hest! der har du Havre.

(Stiller ham en Mandel i Munden)

Mikel (griber ham).

Hvad, dit Skarn?

Du kalder mig en Hest? Nu, der er Guds Straf!

Jeg kaldte jo din Fader for en Fuster;

Og ved de evige Muser i Olymp!

Det er han ikke meer, end jeg er Hest.

Maria (kommer).

Giovanni.

Der er min Møder med.

Mikel.

Det er din Møder? -

En heiligt Livinde! Hig sin hellige Navne.

(Han sætter Drengen ned og staaer op).

Giovanni.

Møder! der er en fremmed Mand; han har
Forært mig brændte Mandler; See!

Mikel.

Madonna!

Kan jeg vel vente mig Tilgivelse?

Maria.

Min ædle Herre! Tak for Eders Godhed,

(Til Barnet.)

Har du alt tættet Herren?

Giovanni.

Tak, du Herre!

Maria.

Nartige! hvad? datter du en Fremmed?

Mikel.

Nej lad ham det, Madonna! tag Ier vare
For at forbærve med vor Tids Forkeerthed
Den rene paradisfæste Natur.

Maria.

I elster Smaae?

Mikel.

Ta, thi de er saa Store,
Her hoer I?

Maria.

Ta! der seer I vores Hytte.

Mikel.

Antonio, Maleren er Eders Mand?

Maria.

Ga, liære Herre.

Mikkel.

Er han saa elſeværdig
I livet, som i sine Billedeer,
Gaa maa I leve velfornsiet med ham.

Maria.

Min Herre! Kunſten er et falmet Gienſtein
Af den forborgne Sol.

Mikkel.

I Sandhed?

Maria.

Tro mig!

Mikkel.

I lader ikke til at være munter.
En vacker driftig Mand, en heiligt Kone,
Et artigt Barn; -- der staarer et Paradis
Af huelig Lykke jo alt færdigt for os.

Maria.

Dg dog, dog mangler endnu Get til Lykken.

Mikkel.

Dg hvilket?

Maria.

Lykken,

Mikel.

Er Genie og Skønhed

Ej store Gaver alt af Fru Fortuna ?

Maria.

Ne, Ormen nager skult i mangen Blomst.

Min Mand har været syg, er let at ryste,

Hvert Indtryk virker sterkt paa ham; endnu

Idag har her han havt en heftig Sorg.

Mikel.

Teg veed det vel, at Mikel Angelo

Har været der og taget ham lidt fstrap.

Maria.

Han har sørdeles krænket ham.

Mikel.

Maaskee

Har han sagt Sandheden. Nu, Angelo

Har sagt ham, han var ej en sielden Mater.

Hveni veed ? Maaskee har han dog ikke. Han maa
Forståae det vel. Hvad kiende vi dertil ?

Maria.

Og kom fra Himlen selv en Angelo,

Og sagde det, saa træde jeg ham ej.

Mikel.

Ei ei ! er I saa vis i Eders Sag ?

Maria.

Det Højeste, det Visteste jeg veed,
Er at jeg elster min Antonio,
Fra ham kan ikke stilles hvad han virker;
Saa elster jeg med ham, hans skionne Kunſt,

Mikel.

Dg det er not? I elster blindthen; uden
At kende, uden at udgrunde det?

Maria.

Erlende, grunde ud, maa Manden giøre
Saavidt han kan. Dog maa vel ogsaa han
Med os til Tolelsen sin Tilslugt tage.

Mikel.

Brava Madonna! I er elster min Smag.
Tilgiv, hvis lidet jeg har fristet Her;
Saadan maae Lovinder tanke, - Hvad nu ellers
Den Mikel Angelo angaaer: det er
En vild Krabat; det kan vel ikke nægtes;
Dog tro mig: han er og et ørligt Skind!
Tit er hans Ord Cyclopsens Barn i Dybet,
Naar Ilden brænder altfor stærk. Dog kan
Han ogsaa være rolig; og da træter
Og soler hon for lang Tid; som Namelen
Der kommer Kilden, for i heden Skæ

At have Forraab siben. En Vulkan
 Indgyder Frygt, men yder ogsaa Frugt.
 Knap har den bruset ud, saa bygger Skært
 Af Mennester paa den; vel trives Sæden;
 Den vorber mere tiernesuld og riig.
 Med Blomster og med Lusle frandses Svælget,
 Og Uting aander i et Glædesliv.

Maria.

Det vil jeg gierne tro.

Mikel.

Den sterste Smaating

Er øste Karsag til en fier Bedrift.
 Vel foder øste Bierget kun en Muns,
 Dog tro I mig: Muns foder ogsaa Bierge.
 Saa lad det altsaa ej forynbre Eder,
 Isald den humme Logners plampe Eist
 Har Angelo lagt ud med Eders Mand. -
 Det ene Ord jo giver let det Andet.
 Ej Elskov blot, selv Hestighed og Brede
 Har omkring Minene sit dunkle Klæde.

Maria.

I taler meget blidt og høgt min Herre!

Mikel.

Nu, seer I, Buonarotti sendte mig
 [Teg er hans Ven] at sige Eder dette.

Og til et Tegn paa at han ører Anton,
Gav han ham denne Ring, og beber ham
(han tager Signetringen af sin Finger og
giver hende)

At bære Ringen, som et Venstebstegn.
Personlig vil de sees vel snart igjen;
Saa skal Antenio mere klart erfare,
Om Buonaroti har ham liær i Hiectet,
Og om han virker noget til hans Held.

(Han gaar).

Antonio.

(Som er kommet ud i Doren, og har holdt sig
tilbøge under Michel Angelos sidste Ord, iler
ud imod Maria, da han seer hende ene).

Maria! bedste Barn, hvad har han sagt?

Maria.

Den Fremmede?

Antonio.

Han, Michel Angelo.

Maria.

Antonio, hvad siger du? Umuligt!

Det var han selv?

Antonio.

Sat ja! han selv, han selv.

Der gives kun een Elig i hele Verden,

Maria (Henrykt.)

O, seldne Lykke! Glæd dig, min Antonio!
Han legte med vort Barn; han talde til mig
Med venlig Godhed. Denne flisonne King
Gav han til dig; han elsker, elsker dig,
Den Edle, han vil sørge for vor Lykke.

Antonio.

Maria! er det muligt? Giulio
Romano havde Ret.

Maria.

Han elsker dig.

Antonio.

Og denne King? -- O, Himmel! kom Maria!
Han har lun bojet mig i Støvet, for
At hæve mig desmere saligt atter.
O! Gud! kan, kan jeg troe det? kan jeg troe det?
O! følg mig, jeg vil takke ham, vil græbe,
Omsavne vil jeg ham, og være salig.

Maria.

Nu har han Ret, den store Buonaroti,
Nu blomstrer os et paradisißt Liv.

(De gaae).

Battista.

(Kommer frem, seer efter dem, og siger efter en
Pause)

Teg Paradieset giøre vil fuldkomment:

Til Paradieset ved I hører Slangen!

(Han gaaer).

Fierde Handling.

(Stor Billebsal i Parma).

Ottavio. Battista med Negnstabbsøger.

Ottavio.

Jeg er tilfreds, altting er i sin Orden,

Battista.

Jeg sik et Preb nu nylig fra min Son.

Han skriver mig fra Florens; kan maaßee
Endnu i Asten være her i Parma.

Ottavio.

Net vel! Hvad jeg har sagt om Nicolo
Er Hemmelighed. Tie mig vel dermed!

Battista.

Jeg kan ved Gud ej nok forundre mig:
En Rover fra de Appeninske Bierge,
Som vores sig i naadig Herres Brob,
For ubemærkt at speide Leiligheden!

Ottavio.

Jeg veed det, det er ikke første Gang,
De Lagabonder drive deres Spil

I Sloven mellem Reggio og Parma,
Dg overalt hvor der er Haab om Lov.
Dog var du rolig. Han er alt i Fællen,
De Andre løkke vi der ogsaa snart.

Battista.

Hvad dog man maa opleve? hvilke Folk
Der gives her i Verden!

Ottavio.

Nok om dette.

Tæl mig om hvad der er mig mere vigtigt:
Troer du, Antonio kommer end i Dag?

Battista.

Han er paa vejen alt, vi see ham snart.

Ottavio.

O, min Maria! var du ogsaa med!

Battista.

Hun kommer sikkert Exellenza! hvor
Man Werter seser, der flyver Duen ind,
Mig synes hun betenkelsigt i Sagen, --
Hvis naadig Herre mig tillader at --

Ottavio.

Hvad mener du?

Battista.

Nu, Eders Maade staar
Paa Springet til at gifte sig om fort Tid,

Era Florens vil ben flionne Coelestina
So med sin Fader Ricordano snart
Besøge Ver. Hvor vil det gaa?

Ottavio.

Vær rolig!

Den flionne Coelestina er saa himmelske
Som hendes Navn. Endstundt jeg nu som Christen
Maa være, else hvil det Himmelste,
Saa er jeg dog et Menneske; som stig
Maa mig det Jordiske jo ogsaa glæde!
Hun straaler -- men saa hold som Wintersolen,
Hun er mig altfor hoi, for viis, alvorlig.
Jeg tvivler om hun ægter mig; ifald
Det skeer, da gior hun det af Foerlighed
Til hendes Fader Kun, som ønsker det;
Vist ej af Kiærlighed til mig.

Battista.

Oh nu!

Det giver sig med Diden, naadig Herre.

Ottavio.

Kan være, og kan ogsaa ikke være.
Jeg tigger ingen Ellev; dog indtager
Mit hendes Deilighed og hendes Rigdom.
I Florens lever ingen ødel Ungling,
Der ikke holdt det for den største Lykke

At faae den flionne Piges Haand. Jeg ønsker
Mig stig en Kone; det vil smigre mig
At eje hvad saamange Andre ønske.
Men ogsaa Hiertets Hmhed har sit Krav;
Der maa den høie Coelestina staae
Tilbage for den yndige Maria.

Battista.

Men, Exellenz — to Kener i et Huus!
Hvorledes vil det gaae?

Ottavio.

Godt. Coelestina

Er soærmeriss og ung, mistænker ej;
Maria er besteden, blid og stille.
Hvad mig for Hovdet staacer, det er kun det
At her Antonio skal male Loftet.
Min Brud forstaacer sig meget vel paa Kunsten;
Hon maler selv. Jeg veed kun lidt deraf.
Jeg arved alle disse Sager ester
Min Onkel. Nu! det forekommer mig
Net smukt, som anden Pragt; ej meer ei mindret!
Hvis nu Antonio maler Loftet slet,
Gaa staacer jeg i en Maade. Han er dog
Jo kun en ubeklendt og fattig Maler.
Det ærgrer mig; jeg vilde gjerne seer hv!
I hendes Hine gielde for en Kiender.

Battista.

Ta, det er rigtig nok det Ullervørste!

Thi jammerlig er Karlen, naadig Herre!

Det kan I troe mig paa mit Ord.

Ottavio.

Og hvad

Gorstaer da du deraf? Du haber ham!

Die stille!

Battista.

Nu, vi faaer at see, Men kommer
Han ej igjennem Haven alt?

Ottavio.

I Sandhed?

Battista.

Ta viist! Han staer og seer paa Blomsterbedet,
Som en Landstryger, med sin Wylt paa Nakken.
Han lugter til dem. Pluk dem om du tør,
Saa skal jeg tale med dig!

Ottavio.

Laab det være.

Teg træde vil tilside nu, Palladsset
Med sine Sale, Møbler, Tjenere,
Maa imponere ham; paa slige Folk
Virker den prægtige, den ydre Glands

Meer end man skulde tro. Saa kommer jeg.
Teg maa endnu forklare mig i Dag.

Battista.

Var det ej bedre ved en Beilighed -- --

Ottavio.

Teg stieler ej, hvad jeg kan ikke kose.

(han gaaer).

Battista (allene).

Du stieler ej? Saa vil jeg stiele for dig.
Thi hævne maa jeg mig, og hævne blodigt,
Saa sandt jeg er en ægte Galabreser.
Skjondt fruet blot, har dog alt Pidseeslaget
Af Mittel Angelo med rode Strimer
Paa Ryggen frisket op mit Had til Brand.
Og for sig koster ej mit hede Blod,
Hør den Torræders flyder! --
(han grubler et Hjeblik).

Nicolo

Er Nover? - Godt! - Han lette stal min Byrde!
En Never maa jo godt forstaae at m - - tys!
Teg er ej Versemager; vil ej rime!

(han gaaer).

Antonio.

Kommer med sit Billed paa Nyggen; han sætter det fra sig, og synker ned paa en Stol).

Hør er jeg endelig! Hvor jeg er træt.

Det er saa heft; Veien saa lang; og Solen
Saa brændende. — Her er det friskt og lustigt.

De Store have det dog godt; kan boe

I disse Kiole, høie Steenpalladser.

Som dybtudhulte Klipper ståndse de

Berude Sotens Straaler! Frit sig løster

Den stolte Hvalving; brede Viller kengge;

I Vestibulen risler folde Vandspring

Og kiole Luft og Muur Du gode Gud,

Hvem ogsaa kunde boe saalebes! — Nu!

Det kan jeg snart. — Hvor mageligt man stiger

Ad disse brede, svale Marmortrapper!

Antike Buste staar i Nicherne

Og see paa Gen, saa fornemt og saa roligt! —

(Han lægger sit Blit omkring).

Her er en Soel! den maa vist være herlig.

(Han springer op).

Ha — hvad! hvad seer jeg? fuld af Malerier?

Al! det er Billedsalen! Hellige Moder!

Teg midt i Templet staar, og veed det ej!

(Han holder sine Hænder).

Her hænge da Italiens Mesteres
Udødelige Værker; og skal hænge
Som fløntbemalte Skiolde over Graven
Af døde Helte; Tegn paa deres Daad.
Almægtige Gud! hvad skal jeg først betragte?
Can'staber, vilde Dyr, Helte, Madonner!
Mit Øje sværmer som en salig Bi
Paa hundred flønne Blomster. Al! jeg skuer
For lutter Skuen intet; holder kun
Min Kunst, din hellige Nærværelse
Med Kæmpelkraft at virke. Jeg maa græde!
Maa knæle ned i mine Ahners Tempel.

(Han knæler, bryaa staer han op og be-
tragter Billederne med naiv Glæde).

See der! der hænger strax et deiligt Stykke!
Dog nei -- det er ej deiligt! -- Alting kan
Ej heller have lige Værd. -- Hvad seer jeg?
Nei, det er alt for nydeligt! Nu har
Jeg aldrig Mage seet: En gammel Kone
Staaer der og skuer Kædlen i sit Kiskken;
Hist sover hendes Kat; den blonde Dreng
Udblæser Gæbebobler af en Pipe. --
Det er endnu mig aldrig falset ind,

At flige Gager ogsaa kunde male; --
Og her det skinner dog saa blankt og net
I hendes Kjøllen, at det er en Lyft.
Ja! man maa see det i den hule Haand,
Hvor helsigt Solen fra de grønne Løv
I vinduet skinner ind i Messingkælden. --
Hvem har dog malet det? Mon ikke Navnet
Staaer under der? (Cæser) "Gamlænder, Ubekendt"
Gamlænder? hvad mon det er for en Landsmand?
Mon Gamlænd ligger mange Mil fra Mailand?
Deroppe hænge store Stykker: Borde
Med Blomster; Glas med Vin, og Krællede
Citroner; Hunde; nydelige Fugle! (springer af Glæde)
Det er dog altfor smukt. Ha! ha! ha! ha!
Der taller fire Gærrige Dukater. (Cæser)
"Messys!" Det Navn har jeg jo aldrig hørt, --
Men seer jeg ret? Det er jo Christi Fødsel.
Ha! ha! det kiender jeg ret godt; det har
Mester Mantegna her af Staden gjort.
Hvor helsig gaaer Huulveien ned, derhenne.
Hvor skønt de hellige tre Konger staae
For Barnet, og den ødle Himmelkronning. --
Der er et andet Stykke, dette liig;

Dog lidt ydseerligt; ret godhertigt! **W!**
See Øren støder ud igjennem Krybben
Madonna med sin Tryne; er nysgærrig.
Midt griner Moren. Det er ørligt meent!
Den Lille griber i den gyldne **Wesse**;
Vil have Pegetøi. (Cæser) "Alberto Duro."
Ha ha! det er en Tystør ved jeg. Paa
Den anden Side Alperne seer man
Er ogsaa Mennesker; selv Kunstmere! --
Men Himmel! hvilket hørligt Billed der!
En ung Fyrstinde sandelig og deiligt;
Hvor brænder Øjet, leet den lille Mund;
Hvor smukt den røde Hat dog fælder hende
Af Glæsel, og de vide Glæselsærmer.
Af? "Leonard da Vinci." -- Ja, det troer jeg!
Er det et Under? ha, det er at male!
Der er endnu en Konge! han er gjort
I Leonards Maneer; monstro det er
Af ham? Maaskee har han det malet i
Sindlighedstid! (Cæser) "Albrecht Holbein" Denne Maler
Er mig aldeles ubekendt. Det er
En sielden Kunstmær, Leonardo sig,
Dog ej saa skion og ødel. -- Ter bereppel
Ter Gamle siender jeg. Hvorlebes lever

Du vakkre Perugino hisset, med
Den gronne Tone, og med Symetriens
Til begge Sider, med Gientagelsen,
Og med den hellige Sebastian?

Du var en selden Mand; en Smule meer
Opsindelse ej havde været ilde! (æser under et Stykke)
"Johan Bellin" o, hvilken hellig Kunstner!

Der trone de, de Mægtige! der hænger
Et helligt Værk, i Legemøsterreise,
En ædel Olding! ha! den hellige Job.
Stort tænkt, og stort fuldendt. Ha! det er vist
Af Rafael. (æser) af "Fra Bartolomeo."
Å! Gud! den fromme Monk! -- Det givør ej let
Dig mange andre fromme Munke efter.

Hvo saaer vel Tid at see det alt ligennem?
Et Silkeforhæng skuler Salens Baggrund,
Ha! det er udentvivl det allerbedste.
Det maa jeg see endnu, før Herren kommer.
(Han slaaer Forhænget til side, og opdager
Rafael's hellige Cæcilia).

Den hellige Cæcilia! - Ja, ja!
Der staaer hun med sit Orgel i sin Haand!
Afspredt og brudt for hendes Fodder ligger
Verdslige Giger. O! men Orglet selv

Maa synke taus med Haanden, da fra Himlen
Hun hører Englechoret. Diet stiger!
Ha! hvo har dette gjort? Det er ei Malning,
Nei, det er Digtning! Her sees ikke blot
Den store Kunstner, men den store Mand.
O, det bevæger mig dybt i mit Hjerte!
Her er den høie, hellige Poesi
I Farver klædt. (begejstret) Det vilde ogsaa jeg!
Det stræbte jeg i mine bedste Timer.

Ottavio.

(træder fornem ind i Salen. Antonio spørger
ham imøde, uden at hilse, ganste fordy-
bet i Maleriet).

Hvo har gjort dette Billed?

Ottavio.

(studser, men fatter sig, og siger kold)
Mafael!

Antonio.

(slaaer sig henrykt for Brystet).
Ha! jeg er ogsaa Maler!

Ottavio.

Kære Ven!

Det vidste jeg for nogle Uger siden;
I maae alt have vidst det flere Kar.

Antonio.

Nu, nu veed jeg det først.

Ottavio (afslides).

Innbildsse Zaabe!

Battista havde set. (hoit) Min kære Mester
Ter Selvtillid, jert Mod fornøier mig.

Det gaaer Ter mobsat andre Kunstmere,

Som stod tilintetgjort for dette Billed

Og følte dybt i Sælen, de var Intet!

Antonio.

(Stebse med Diet paa Billedet).

Ta, det begriber jeg. Hvis Fattigdommen
For denne Fylde føler ej sin Asmågt,
Saa føler den det aldrig.

Ottavio (sagte).

Dette Væsen

Er reent forvandlet troer jeg, (hoit) Derimod

I lader til at sole Eders Styrke,

Antonio.

Ta Herre, ja! her føler jeg mit Liv.

Her føler jeg det at jeg er en Kunstmær.

Her skuer jeg mit Hjertes høie Streben

Og Billedet dybt i mit Underste

Sæledes udtrykt, som jeg ahnte det

I Livets lykkeligste Dieblikke,
Dg som det sielden lyktes mig at danne.
Mit Sind er blomstrende som Rafuels,
Min Hånd er ej saa stor, og ej saa magtig.
Min Pensel er maastee meer smidig øvet;
Hans Hårne fatter meer, er mere stærk.
Jeg smiler stedse; Rafaël er alvorsig.
Deg er henrevet, Rafaël river hen!
Gud, hvilket Værk! her seer jeg hvad jeg er,
Her er min Maalestol. Det hæver mig;
Thi o! jeg føler mig i Himmelens Mørhed;
Men som et Menneske er Englen nær.
Dg medens høit af Salighed mit Hierte
Begeistret soulmer, høier sig mit Hoved
Værbodig for den albrig naadte Storhed.

Ottavio.

I har vel bragt Tert eget Arbeid med?

Antonio (fatter sig).

Der staær det hist i Krogen, naadig Herre!

Ottavio.

Saa hent mig det. - Ret smukt, ret bravt i Sandhed.
Den skionne Kone sidder som hun leved.
Oprigtig talt, hvad jeg kun lidet ej,

Er Klædedragten. Hvorfor har I ej
Malt hende saadan som hun gaaer i Livet?
Ved Gud! Maria kan man ej forskionne.

Antonio.

Teg tænkte her at male en Madonna.

Ottavio.

Dg er Maria da ej Eders Donna?

Antonio.

Tilgiv, min Herre! Teg forstaar Jer ej.

Ottavio.

Teg veed det nō. I Kunstnere, I leve
Meer i Indbildungen, end her i Verden,
I elſke Luftphantomer, skionne Drømmie
Meer, end hvad aander virkelig omkring Jer.
Nu, jeg kan intet have derimod,
Enhver maa følge sin Tilbeilighed.
Teg er ej Kunstner, ej Poet, jeg tager
Til Tale med det Virkelige. Altſaa
Kan vi to leve ret fortræfligt sammen;
Vi overskrider ej hinandens Grænser,
I elſter Idealet - jeg Personen.

Antonio.

Tilgiv mig! jeg forstaar endnu ej rigtigt -
Hvad meener Eders Maade?

Ottavio.

Kære Anton!

Saa lab os taleaabenhertigt sammen:
I er en trofast Mand; forstaer Der ej
Paa det, vi Høffoll pleje falde Hünhed.
Nu Anton! see: I er en fattig Mand!
Det gør mig ondt for Der; I sidtes op,
I maler smukt, og bliver ubekjendt.
Hvad kan det hjelpe Der, at Eders Lys
Staaer under Skieppen? Nu velon! jeg gør
Der lykkelig. Mit giesfrie store Huns
Staaer daglig aabent for en Mængde Giester.
Der skal I male uden Næringssorger.

Antonio.

Er det i Sandhed ingen Drøm, min Herre?
Begynder Lykken virkelig at smile?
Af fra min første Ungdom svæved' den
Med Spot mig som en Lygtemand for Diet.
Maar jeg greb efter den, da var den borte!
Og pludselig stod jeg som før i Mørke.

Ottavio.

Jeg gør Der lykkelig; ved alle Hælgen!
Det var en Grumhed, ej at ville giøre
Sin Næste lykkelig, naar man formaaer det.

Antonio.

I tænker meget dydigt.

Ottavio.

I, som jeg

Antonio.

Ieg har vist stedse følt det bybt.

Ottavio.

Ej sandt?

I giorde ogsaa mig ret lykkelig,

Hvis I formaaede det?

Antonio.

Ta, det forstaaer sig!

Men, naabig Herre! I er Lykkens Barn;

Hvad har en fattig Mand, som I kan onste?

Ottavio.

D. Ricere Anton! det er alt ej Guld,

Som glimrer - Ieg er ikke lykkelig.

Antonio (ved sig).

Den arme Mand, det gior mig ondt. (heis) Umuligt,

Min unge naabig Herre? Har I ej

Alt hvad et Moders Barn kan onste sig?

Ottavio.

Alt har jeg, kun det Bedste blev mig nægtet.

Antonio.

Det Bedste? Gi, det troer jeg kan Enhver
Dog have naar han vil.

Ottavio.

Hvad kalder I
Det Bedste, Anton?

Antonio.

Tillid til sin Guⁿ,
Et trofast Hjerte, god Samvittighed.

Ottavio (større).

Ja saa! Der har I Met! - Det er det Bedste -
For Evigheden - Men da Mennesket
Dog lever med i Tiden, er dog ogsaa
Et Bedste der, nødvendig til hans Held.

Antonio.

Bel sandt!

Ottavio.

Vi kalder Habenbæringen
Af alt Gudommeligt paa denne Jord
So Kærligheds om nu den i det Store
Sig viser, som Genie, som sielden Kunst;
Hvad heller meer indfænket, sammentrængt,
Lil en elsbærerdig Glenstand; af alt Enkelt
Det Skønneste: til en huldselig Drinde!

Antonio.

Og hvilken Kunstner leved' end paa Jordens
Som trofast i sit Bryst ej huldt forbandt
De tvende Kærligheder?

Ottavio.

Nu, Fru Musa
Er Herstinden dog i Kunstnerhierret.

Antonio.

Naturlig, thi den Elste er jo Musa.

Ottavio.

Og denne Musa vexler maanedlig.
Af Muser gives der kun sparsomt regnet
Ni himmeistionne, sode Glætter, veed J.

Antonio.

Hver Musa deler ud sin egen Kunst,
Og hver en Kunstner hør sin egen Musa.

Ottavio.

Den store Rafael, for hvem J. der
Har boet Eders Hoved, havde fleer.

Antonio (rørt).

Den arme Rafael! thi han havde Ingen.

Ottavio.

Rafael ingen Musa?

Antonio.

Se! i himlen,

I sine Ahdeler, sin vængsel, hvad
Han kaldte selv sin himmelske Idee.
Nu, har han fundet hende! Nu behøver
Hans Hand ej mere, en smægtende Cecilia,
Sit ødle Wil til himlens Blaa at have
Om lierlig, salig Tilfredsstillelse.
Nu er hun hans, han savner, lygger hende.
Her sogte han forgivels, arme Dafael!
Derfor nekkasted' torstende hans Sæl
Sig vildt i Sandfors Havn, og drak Bedovning.

Ottavio.

Er I da lykkelig?

Antonio.

Bed Gud, det er jeg.

Du arme Dafael! hvad hjalp det dig,
At du var kion og bionstrende? Hvad hjalp
Dig dine mægtige Venner, Paven, Rom?
Hvad hjalp dig den velsyrlige Bagertrone,
Og Cardinalens syrge Broderdatter?
Du sandt dog ej det største Held paa Jorden:
En huld, en dydig trofast Egttemage.
Du sandt dog ingen elskelig Maria.

Hvad var dit Held? O hvor jeg soler mig
Langt meer lykselig i min lille Hytte!

Ottavio.

Og er det da saa vist, at virkelig
Maria elster Eder?

Antonio.

Ta, min Herre!

Saa vist, som at jeg lever.

Ottavio.

Godt! - Jeg mener
For Jer, ej godt for mig. Gud være med Jer!
Jeg agter ej at hindre Eders Lykke.

Antonio (stubser).

Ottavio.

Jeg troede at I elste lun Jer Musa;
Og Eders Kone som en Goas Datter
Sig selv, og næst sig selv, hvad kildre kunde
Bedst hendes Sandser og Forsængligheden.
Dersor indbød jeg Eder hid til Parma,
Og gjorde Plan til Alle vores Lykke.
Nu seer jeg vel, det gaaer ej an. I sværmer,
Og Eders Kone ligesaa. Det være
Nu Virkelighed eller Sværmerie,
Alt som gior lykkelig, er Virkeligt.

Og dermed Sud befalet Anton! her
kan I ej blive; vil det neppe selv
Da I har dette hett. Men frygt kun ej
Teg skal ej snige som en Ræv mig ind
Ved Nattetid i Eders Dueslag.
Om ogsaa jeg en Elster er af Duer,
Nu, jeg behøver ej at stiele dem;
Vi rove dem; jeg klober mig dem heller
Paa Torvet aabenlyst, ved højlys Dag.
Rev vel min Ven! hils Eders smukke Mage.
Ved Sud! jeg meente det os alle ørligt.
Har Gen i denne Tag Grund til at klage
Saa troer jeg det er mig; den Eneste
Seer I, som gaaer versch med torre Mund.
Farvel! Jeg klober Eder oftere
Et Billde af imellem. Bliv i Salen
Og see Jer om saalænge som I vil.
Bartista strax skal bringe hvad jeg klyber.
(Han gaaer).

Antonio (allene).

Saaledes var det meent! det var hans Varme
For Kunst; hans Kærlighed og Agtelse
For Kunßneren! hans Understøtteise! --
Teg Daare! har ej der en Løglemand

Mig after narret, løffet! O men jeg
Er hævnet; thi han gif bestemmet bort. -
Bestemmet? Hævnet jeg? Ha, staer jeg ikke
Som et ensoldigt Lam, og taaler rolig
Fornærnelsen?

(hestig).

Teg ærger ham til Zweigamp!
Teg taaler ej en flig Fornærnelse.
Er han en Adetsmand, et Adelskloed
Disfældig saadan avlet? Nu, jeg er
En Adelsaand! Et udvalgt! Teg vil leve
I Eidsens Bog, naar han er Støv og glemt! -
Men jeg forstaer jo ej at føre Sværdet.
Nu, saa maa Ruglen være Boldgjæstemand! -
En Morder? - ha! - nei, heller en Fornærmel.
Dg falder jeg: Maria! min Giovanni!
Dg du heiteste Kunst!

(rolgere).

O latterlig
Er denne Harme. Krigere maa kæmpe!
For dem er Trods, Foragt for Død nødvendig,
De gjør ej Andet; det er deres Ere!
En Kunstarer vicker aandeligt; saa hører
Han og til Geistighedens fromme Stand.

Gud lagde ikke Spydet i hans Haand.
Den leste Tryllestav, som maner Manden
Kan skabe, og tilintetgiøre Livet. —
Ja, jeg vil taale Haanen, som det Godes
Forbilled her i Verden talte den.
Thi hvo som her paa denne dunkle Jord
Vil virke for det Hoejeste, det Bedste, —
Maa som en Martyr taale Spot i Noben,
Hans sande Liv begynber efter Osben.
Nu see mig om? betragte disse Werker?
Hvor kan jeg det? Hvad jeg har maattet udstaae
I denne Dag? Haab! Spot, Fortvivlelse,
Den største Glæde, Hede, Last, Koragt!
O jeg er meget træt, mit Dje slovt;
Jeg kan ej nyde denne Herlighed!
Den Herlighed hvorester jeg har længtes
Saalænge, som nu er mig ganske nær,
Kan ej husvale mig. Mat Slaphed krykker
Mit blytung mine Lemmer. Hvilken Afmagt! —
At jeg vil hvile mig et Djeblit
For at faae Kræfter til at vandre hjem.
(Han sætter sig paa en Stol i Kroen og
slummer ind.)

(Ricordano træber ind med sin Datter Coelestina; hun har en Laurbærkrans i Haanden).

Ricordano.

Hør er vi da mit Barn,

Coelestina.

Som Fremmede.

Ej sandt min Fader?

Ricordano.

Glemme Coelestina,

Fordi du vil det.

Coelestina.

Og du vil det, Fader!

Ricordano.

Teg vil din Lykke; ja, ved Gud! det vil jeg,

Du troer at finde den ej hos Ottavio?

Velan! jeg giver mine Planer op.

Den unge Daare takke maa sin Let sind

Derfor. Dog troet jeg fast endau: Hans Hierge

Er godt.

Coelestina.

Hans Hierge? Mitsaa har han Get?

Ricordano.

I Piger vil at Alt skal være Hierge,

Coelestina.

Saa taler Den, som ejer-selv det Største?
Ricordano.

Du Smigerste!

Coelestina.

Ottavio har Intet,

Min Fader, Intet! Han er ikke ond;
Men hold, selvførlig, tom, og uden Sæder.
Han elsker ikke mig, jeg ikke ham:
Dog kan min Fader ønske?

Ricordano.

Lab saa være!

Teg vil forglemme Lovtet, som jeg gav
Min Ven Lorenzo paa sin Gotteseng:
Bed Giveirmaal imellem Son og Datter
Fuldkommen at forene vore Huse.
Teg overilede mig. Gud mig forladel!

Coelestina.

O det vil glæde Gud min Fader, at
Du ikke gjor dit Barn usykkeligt.

Ricordano.

Bed Gud, naar jeg betænker det, ja Pige!
Det var en Synd sig Rosenrup som du --
[Teg kan det sige uden Selvret; vel

Er jeg din Fader ; men din Vand, din Skønhed
 Har Gud dig givet, ikke jeg] -- Ut tringe
 Slig Nosenknup ned i en stenet Grund
 I Lieblækket da hvor ædel Gartner
 I Paradiset som omkranser Flores
 Dig ønsker i Besiddelse deraf!

Coelestina

Min Fader ! hvis jeg er en lille Blomst --
 Vel ! jeg vil blomstre i din Gæsthygge
 Og jeg vil flynge fast mig til din Stamme.

Nicordano.

Barn ! føler end dit Bryst ej Kærlighed ?

Coelestina.

Til Gud, til dig, til alt det Gode, Elonne.

Nicordano.

Til ingen Ungling ?

Coelestina (redmende).

Nei.

Nicordano

(trykker hænde til sit Bryst).

Du føde uslyld !

End ikke ? Nu det kommer, Vig, tro mig !
 Den lille Amor hørner sig. Om og
 Han lader til at taale nu din Haan --
 Ha ! nær du allermindst det venter, staar

Han brat forvandlet til en Silvio
Og gør dig til en smagende Derinda.

Coelestina

(Slapper ham paa Kinden).

Den Vib, den Serg, min Fader!

Ricordano.

Lille Musa!

Saa maa jeg vel dig falde. Hold som Dis
For smaaer du alle Uagersvendes Elstov,
Og lever kun i Kunsten og Naturen.
For hvem er denne Laurbærkrands bestemt?

Coelestina.

Hvad veed jeg det, min Fader? Som vi gik
Tgjennem Slottets Have, boied sig
En Green af Hækken ud, holdt mig ved Vokken.
Til Straf har jeg den revet fra sin Stamme.
Og i min Haand blev strax en Krands deraf.

Ricordano.

Vist for at krone ham; din Rafael!

Og hænger Billedet.

Coelestina.

O sionne Sal!

Ricordano.

Det sionne Tempel maa du nu forlade.

Coelestina.

Af ja!

Ricordano.

Det kunde være dit,

Coelestina (bedenbe).

Min Faber!

Hør du ej Lyft at kioe denne Samling?

Ricordano.

Mit gode Barn! veed du hvad den er værd?

Coelestina.

Nej, ben er uskattørlig. Men Ottavio
Vil være noisom. Guldet elsker han
Sangt meer'nd Billeder. Meer end, din Datter
Du holder værd, vil han ej fordre, Faber!
Seer du? saa vinder du endnu ved Byttet:
Han faaer lidt Guld, og du - du har dit Barn.

Ricordano.

Sødtsyngende fortvillende Sirene! --
Bliv her eg glæd dig mellem dine Tayler.
Jeg vil gaae ind og tale med Ottavio.
Jeg siger ham min Meening, din Beslutning,
Han faaer at finde sig deet.

Coelestina.

O Fader!

Det gør han vist; han er en artig Hofmand.
Tro mig, det Offer kostet ham ej meget.

Ricordano.

Om du ej øgter ham, saa bliver du
Jo dersor deg hans Spster, hans Veninde.

Coelestina.

Hørstaaer sig! og som systerlig Veninde
Vil, som idag, jeg øste komme her,
For at besøge ham -- og Billedsalen.

Ricordano.

Ha! du er stem.

Coelestina.

Teg kommer strax bagefter.

Ricordano.

Er du forlegen ej at see den Arme,

Nu da du dog har givet ham en Kurv?

Coelestina.

Alt Gur! det er jo kun en Spøg det Helse.

Teg maa dog syde Kurven ham med Blomster.

Ricordano

Ha Pige! sty, men staderlystne Skabning!

(Han gaaer).

Coelestina (allene)

Nu er jeg mellem mine Billeder!
Ter, flønne Kunstens Værker, skulde jeg
Nu reent forlade? Nei, min Fader maa
Mig kose denne Skat; den skal i Stov
Og Barbary ej muldne hen; reent uden
Beundring, uden Fryd for flønne Sæle.
O min Cæcilia! for dine Fodder
Nedlægger jeg min Laurbærkrands!

(I det hun vil nedlægge den, standser hun.)

Hvad seer jeg?

Et Malerie? et nylig malet Billed
Staaer støttet op til Væggen? Er det muligt?
Ottavio kører Billeder? Nu, det
Maa være godt!

(Hun vender det om).

Hvad seer jeg? Drømmer jeg?

Det Billed har Antonio Allegri,
Den store, ubekendte Maler giort;
Af hvem jeg alt har copiert saa meget;
Om hvem os Michel Angelo og Giulio
Saa meget har i Dag fortalt paa Beien,
Hvor vi hverandre mødte. Buonaroti

Har givet ham sin herlige Signetring;
Vil tale kraftigt for ham, hos sin Hertug.

(Hun betragter Billedet.)

Ak Gud, hvor det er herligt, levende!
Guds Moder, hvilket vennesaligt Ansigt!
Hoi Elionhed, jordisk Idmyghed forenet.
Vor Frelser huld i barnlig Majestæt.
Giovanni! - Nei, den Unge kunde jeg
paa Skiodet tage, kyssے tusend Gange!
Du sode Dreng! Nei, han er alt for deilig.
O han er uden al Eviol malet efter
Naturen; saadant kan man ej opfinde.
O hulde Billed, fuldt af Følelse!

(Hun staar fordybet i Betragtning, derpaa
siger hun :)

Det Billed maa jeg Kraadse! Nu forstaaer jeg
Hverfor sig Grenen boied', hvi den holdt mig
tilbage. O det var en Anelse,
Om hvad jeg skulde see. Ak, kunde jeg
Saaledes Kraadse Kunstneren; forstaaer sig,
Saa at det Ingen merkeb', selv ej han. --
Nu, jeg vil her ham Kraadse i sit Billed.

(S. det hun vil hænge Kraadsen paa Bille-
det, bliver hun Antonio vaer.)

Gesu Maria ! der er jo en Mand !

(Hun farer tilbage, men fatter sig strax igjen)

Han sover dybt. Hvem kan den Mand vel være ?

Hvorledes kom han her i Billedsalen ?

(Hun nærmer sig forsigtig).

Han er ej Ridder, heller ingen Borger ;

En Driener endnu mindre. Han er simpelt,

Lidt fælodeslost påklædt ; fattigt men renligt.

Et deilitgt Hoved ! blegt ! Hvor ædle Træk.

En hvælvet Pande ! - Himmel, seer jeg ret ?

Han har jo Buenarotis store Ning

Der paa sin Finger ? -- Alle gode Helgen !

Det er Antonio Allegri selv ;

Han har et Billed bragt Ottavio ;

Er, træt af Veien, slumret ind paa Stolen.

(Hun betrakter ham med den største Deelsta-

tagelse ; og da hun seer at han sover, knæ-

ler hun for ham, for bedre at see ham i

Ansigtet).

Ak Gud ! hvor seer han from og ædel ud.

Han lader til i denne Verden alt

Ak have lidt stor Hiertesorg og Mødgang,

Dog kan han ikke være gammel end. --

Du store Mand !

(Hun staaer op, og siger derpaa frugtsem).

Hvis ham jeg turde krandsel! -

Dog Himmel nei! hvis han slog Diet op?
Om Mogen kom? Nei, nei; her vil jeg hænge
Min Krands paa Billedet; saa seer han dog
Naar han er vaagnet, at man har ham kær.

(Hun hænger Kransen paa Billedet og
træder tilbage).

Saaledes! -- Nei! -- Nei, hvordan klæder det?
Betydningsløst! Den Levende maa sidde
Med blotte Løkker, mens paa Tavlen, der,
Medhænger skjært en Krands. - Nei, det maa voves!
O alle gode Helgen stræer mig bi,
At heldigt jeg mit Eventyr fuldender!

(Hun sætter ham stælvende Kransen paa
Hovedet; derpaa viger hun tilbage).

Der er dens Plads! Saaledes skal det være.
Nu Krands er du først paa dit rette Sted.
Skjent flynger den sig i de dunkle Haar!
Hvor herligt under den sig Vandens hvælver.
Saa er det ret. O Gud see Lov, det lykkes!
Og nu lev vel! vi seer os snart igjen.
Han aander, rører sig? Paa Flugt! Paa Flugt!

(Hun iles bort).

Antonio.

(træder bestyrket frem, opvagget af en Drøm).
Hvor er jeg nu? Ha, denne mørke Hule
Er ej Elysium. (besindes sig) Ne! Gud, jeg var
Indslumret, jeg har drømt. - Nei! - Meer end Drøm!
En Forsmag paa den sierne Salighed. --
Jeg stod i hine lykkelige Enge,
Langt sejonnere end Dante dem beskriver,
I Musalunden, for det sionne Tempel.
Heit, mægtigt bygget af hin hvide Marmor.
Granitne Piller, collosale Statuer,
Oginden fuldt af Malninger og Bøger.
Rundtom i Græset var om mig sørskiltet
Oldtids og Nutids største Kunstnere:
Poeter, Billedhugre, Malere,
Bygmestre, Musici og Architekter.
Den store Phidias sad paa en Skulder
Af Herkulesstøtten, som en lille Flue;
Og hugged flittig fra sig med sin Meisel;
Og ridste klat den hele Ræmpebygning
At holde fast, harmonisk i sin Hand.
Apelles dypped smilende sin Pensel
I Morgendug, og malte Undersyn
Paa Skyer, som blev baaret bort af Engle

Zaus ved sit Orgel saae jeg Palæstrina,
Dets Sølverpiber gik igennem Verden,
De fire Hjørners Vinde blæste Tonen.
Hos ham stod huldt Cæcilia og sang.
Gubben Homer sad ved sin hellige Kilde,
Han sang -- og rundtom lytted Digterne!
Mig leded ind i Kredsen ved sin Haand
Den høie Rafaelz skion som i Livet,
Kun Sølvervingen flød ham ned fra Skuldbren.
Da traadte frem -- jeg vil det aldrig glemme,
Den hulde M u s a, en livsalig Tomfru!
Neen som den unge Morgenbugz udsprung
Dy frise og rødmende, som Morgenrosen.
Hon satte mig med sin sneehvide Haand
Den friske Laurbærkrands om Tøssen; sagde:
"Teg vier ind dig til Udvældigheden!"
Da vaagned jeg. Ved Gud, det forekommer
Mig end, sen havde jeg en Krands om Tøssen.
(Han griber til Hovedet, og faaer Krandsen i Haanden).

Gud, hvad er det? Hvad seer jeg? Er det muligt?
Min Musa har i Sandhed kronet og
Indviet mig? Teg har ej drømt! O Himmel,
Seer der endnu Mirakler her i Verden?
(Battista kommer med Nicolo, som bærer
en stor Pengepose).

Antonio.

Min Ven! Battista! hvо har været her?

Battista.

Hvad veed jeg det? Der har I Eders Penge,
Som I af Greven faaer for dette Willed.

I Kobber maa I tage denne Sum;

Dermed betaler Bonden Adelsmanden,

Hvad han ham skylder. Det vil sagtens boie
Ter Ryg en Smule; men hvad skader det?

Hvis og I er et Under i at male,

Saa glem dog ej at Eders Fader var

Lastdrager! Byrdens Tyngde paa Ter Ryg

Wil smukt erindre Ter om Eders Stand.

Det er ret godt at have flig en vækker;

Det er et Hueraab med Indbildung! Hovmod!

Antonio.

Battista! gib mig Solv, isald I fanz;

Om end ej Alt, saameget blot, sem jeg

I dag, imorgen bruger. Beien, veed I,

Er lang; jeg har alt nylig gjort den eengang;

Er træt; og skal nu slæbe denne Last?

Viis mig den Godhed, Ven!

Battista.

Hvad Ven? Jeg er
Ter Fienbe, og vil blive det.

Antonio.

Hvorfor?

Battista.

Den Skænsel og Bestemmelse, som jeg
Har libt i Dag af Mikkel Angelo,
Maa jeg kun takke Eder for. Men bi!
Den ene Godhed er den Anden værd.

Antonio.

Hvad kan da jeg for det?

Battista.

Nok! her er Penge.

Hvad I mig skylder, har jeg taget alt.
Nu pak Der fort, og vov ej oftere
At sætte Eders God i dette Huus.

Antonio.

I er fortørnet.

Battista.

I faaer Pengesummer?

Kostbare Ringe? Laurbærkransse, seer jeg?
Nu, Dannemand! jeg maa dog ogsaa ofre
Paa Eders Alter.

Antonio.

Iving dog Eders Brede.

Battista.

(Biber sig i den sammenbukkede Pegefinger).

Nei, jeg vil heller køle den.

Antonio.

Gior hvad

Før Gud I vil forsvere. Jeg er rolig.

Jeg eier, hvad I synes at foragte:

En reen Samvittighed. Gior I mig Ondt -

Den Evige vil det vende til mit Bedste.

Farvel! Jeg skilles fra Jer uden Hæd.

Min Sæk, Min Byrde nedstaaer ej mit Mod.

(Han sætter sin Krands paa Hovedet, og
tager Skatten paa Ryggen)

Du skal dit Brod fortære daglig i

Dit Ansigts Svæb! har selv Gud Herren sagt.

Om ogsaa Lasten tynger ned mit Legem -

Mit Hoved hæves af de hellige Lærbær!

Jeg iler let afsted med freidigt Mod.

(Han gaaer).

Battista (efter en Pause).

Den Sæk er tung at bære, Nicolo!

Nicolo.

En dygtig Sum!

Battista.

Halvsiervindsthyve Skubi!

Men hvad er det vel mod den skionne Ring,

Han har paa Tingren? Den er uskaterlig.
(Pause).

Hvad er vel Klokk'en nu?

Nicolo.

Vi har en Time
Saavids jeg troer, endnu til Ave Maria.

Battista (med Betydning).

Gaa synker Selen! slukkes Farverne!
Hon maa endnu i Aften til Correggioz
Dog, Skoven er jo hølig, syggesuld;
Der svales han vel snart!-- Hvad jeg vil sige:
Du bad mig, troer jeg, Nicolo, idag
Om at gaae lidt hen til din gamle Moder.
Vi havde alt for meget at ta'e Bare.
Men nu er intet meer i Veien. Wel,
Gaa gaa da! Men imorgen Formiddag
Maa du dog være her igien.

Nicolo.

Jeg takker.

I gør en større Glæde mig, min Herre!
End I formoder.

Battista (smilende).

O siig ikke det.

Jeg veed ret vel hvad det har at betyde,
Solandt igien at see sin Slægt og Venner.

Nicolo.

Teg talker Ter endnu engang!

Battista.

Selv Tak!

(Nicolo gaaer.)

Han gaaer! - Fortraesligt! - Er du nu i Sandhed
En Slover, Morber, nu saa viis os det!

(Han staarer et Sieblik i Tanker, derpaas
siger han.)

Teg har ej overtalt, ej tinget ham! -

Han gaaer at see sin Moder! - Nu, at give
En Son Tilladelse at see sin Moder,
Det er en christelig, en ødel Gierning.

Teg har en reen Samvittighed! - Isalb
Antonio nu falder? - Ha, saa er
Det Himmelens egen Straf og ej min Hævn.
Teg vaaster mine Hænder, er uskyldig! -

Femte Handling.

(Skov. I Baggrunden Silvestres Hytte. En larstaende Egg staer ved Hytten, og er indrettet til et Capel; midt i Stammen er et liggende Skab omvoxet af Bark, hvori Magdalena-Billedet hænger. Smaae Steentrapper gaae op til Træet, hvilc gronne Hvelving er klippet som et rundt Tempel. I Forgrundens staae Platanner; paa højre Haand sprudler en Kilde gennem Stene ud af en Jordhoining, og flynget sig som Bæk igennem Skoven).

Valentino

(en gammel Røver, stor og stærk, sortbrun af Ansigt; Haarene har han i et grønt Næt, derover en bred rund Hat; med to Pistoler i Weltet, Sværd ved Siden og Bosse paa Nakken, sidder han grublende ved Kilden.)

Hvor Alting dog foranbrer sig med Tiden!

Med alle Ting vor Tænkemaade med!

Før tredive Aar siden, naar jeg gik

I denne Skov med Had og Harm i Hjertet

Tmod den stolte Verden - ja! da avled'

Mig Skyggen af de mørke Skovens Grene
 Mordtanke i mit Bryst. Saavnart jeg saae
 En Stamme, som var huul; da stod den mig
 Kun som et Baghold, som en Fæstning, for
 Fra den at falde Vandreren i Nyggen.

Mig gloede Blomsterne fun ba i Diet,
 Som uforstammet Ukrudt, værd at knuse;
 Gil unge skønne Kvinder gennem Skoven,
 Da soer jeg som en Tiger efter Byttet.

Og aldrig følte jeg mig mere munter,
 End efter sig begangen Heltebaad.

Dybt i min Hule fraadsed jeg og dræt
 Med mine røffe Svende, drømte mig
 En anden Pluto, Jovis Broder, Drot
 For den forfærdelige Unberveden. --

Nu er det andersedes, nu med Aldren!

Nu gyser jeg i denne mørke Hule,
 Som sagbe Klosten mig: Snart vil du ganße
 Hemmuldne her. Op mid dig! synd dig! nyd
 Det skønne Lys, mens det dig end er undt. --

Jeg finder ingen Lyst meer i at myrde!

Jeg myrder kun i Harm, af Nød, og som
 Saa mangen Kyrste maa: af Politik!

"Den gamle Valentino!" Dette Navn
 Gør hver en Læbe bleg, som nævner det,

I Hammestuen silles Barneskrig
Dermed; og paa Domstolen bliver slur
Den stolte Dommer stum, naar han det hører;
Elter bleg, og taber Pennen i sin Angst. --
Jeg er langt mere frygtet her end Satan.
Ej heller har min Kraft mig end forlaadt;
Deovætre synes Modet berimod
At have taget Afsleed! -- Hvad er dette?

(Han grubler.)

Ehi lad saa være, at jeg er en Morder!
Jeg har dog dersor aldrig end hørt op
At være Christen. Nei, det ene lader
Eig ganste godt forcene med det andet.
Udsvævelser har jeg i dette Liv
Begaaet ofte; stukket Folk i Bryret,
Snort Halsen til paa Mænd; voldtaget Koner
Og Piger; røvet Penge, og deslige; --
Men det skal ingen Siel mig sige paa,
At jeg har levet nogen Dag, hvori
Jeg i det Mindste ej har ørlig læst
Tre Paternostre. Ogsaa er jeg gaaet
I Messen flittig, som det semmer sig,
Og klobt mig Alsolution, saavel
For sorvigangne, som tilkomne Synder. --

Paa denne Maade fulde man nu tro,
 At med Courer jeg farer op til Himmel's
 Naar Liben kommer; - Og dog sniger Frygten
 Sig mere langsom end en Viturino
 Ad Himmelveien op; og for jeg veed det
 Fremtræder vel en opbragt Hævnens Engel
 Af Krattet, sigter paa mig med sin Bosse,
 Besaler mig at give sig af Haabet
 Det Smile, som jeg har - Og storter mig,
 Som Herren Lucifer, i Afsgrundsvælget! --

(Silvestro træder ud af Hytten, kæeler for
 Magdalena billedeet og holder sin Astenbon.)

Det er den gamle Eremit Silvestro.
 Et frygtoms Mennestø bleg, maver, svag!
 Dog straaler fuldt af Ild med Kraft hans Die.
 Jeg svulmer brun og mandelig som Høsten;
 Men seer mit Die jeg i Vækkens Speil -
 Da er det mørkt og mat; blegt som Saturn;
 Og skælver holdt kun med en uvis Blinken.
 Saa dødelig og usund er en Tvivl!
 Saa fuld af Lægedom et saligt Haab!

Silvestro (gaaer ham imøde),

Guds Fred!

Valentino.

Jeg talker Her, ærværdige Broder,
For denne Hilsen. Kender I mig?

Silvestro.

Ja!

I er en Jæger.

Valentino

Nigtig! En Skarpskytte!

Silvestro.

Saa er vi jo Skovbrodre Beggeto!

Valentino.

Dg Begge gamle.

Silvestro.

Begge trætte nu

Af denne Verden.

Valentino.

Ja, saa lader det.

Silvestro.

Saa hæve altsaa Begge vi vort Die
Fra denne Jord op imod Evigheden!

Valentino.

Hvis det kun hjelper noget.

Silvestro.

Kan I tvivle?

Valentino.

I er en hellig Gubbe! Eder vil
St. Petrus lade ind, saasnart I banker -
Ieg verimod! En vild Krabat, en Tæger,
Som dræbte mangt uskyldigt Dyr i Sloven?

Silvestro.

Og var I selv en Rover: hvis med Unger
I vender Ter paa Dobens Kors til Maaden,
Saa vil det lykkes Eder.

Valentino.

Riender I mig?

Silvestro.

Ieg riender Eder, Valentino!

Valentino.

Frygter

I ej?

Silvestro.

Ieg haaber meget meer, med Guds Hielp,
At drive ogsaa Frygten ud af Eder.

Valentino.

Saa riender I mit Sinds Bestaffenhed?

Silvestro.

Ej Slovens Træer allene hørte tit
Ter Angers Klage; ogsaa jeg har hort den.

(Elere Rovere komme med Frands Battista.)

Bruno.

Et stikkelygt Mands Barn med Neisepenge,
Og med en proppet Vadset snært paa Næggen.
Tillad Kaptain! at Førerne vi plukke
Af denne Fugl, og at vi dreie Halsen
Saa om paa ham. Det er Battistas Søn,
Giestgiverens, den Kialtring i Gorreggio.

En Anden.

Den Bonhas, som smaausser i vort Haandværk.

En Tredie.

Som tit har nægget os en kielig Dril,
Et Nakkely og alle Arsigheber,
Naar din kom, som stakkels Haandværkessvende.

Valentino (opbragt).

En ussel Hyller! et elendigt Kræ!
En feig, misundelig, forbandet Ridder!
Mod ham er selv en Stever englevid.
Thi imed Kraften kan Forsigtighed
Dog væbne sig; men Øglen kryber hen
Med Argelst og stikker tumse tilbøde.
Ha, naar jeg tænker paa den Ridder, svulmer
Mig Galden i det Bryst, som han har saaret!
Thi han er Glyld deri, at Nicostrato
Min Broder, og min Ven i Liv og Død,
Blev hugget ned med Koller; at hans stærke,

Mandhaftige Lemmer flæres fra hinanden
Med Bøddelknive; fordi denne Hund
Utraadte Hvirigheden grumt at tvinge
Belienbelsen af ham, spændt paa Torturen.

(Høist forbittret)

Ha tag hans Son! og flagt ham som et Øffer!
Saa sieler end min Hævn sig i hans Blod.

(Nøverne ville føre Grands bort, han faste
sig for Valentinos Fodder og raaber)
Barmhertighed!

Valentino (trækker sin Dolk).

Ha, dse du Øglest!

Silvestro

(grüber Magdalenebilledet med den ene og Va-
lentinos Arm med den anden Haand).

Barmhertighed! Hvad har den arme Ungling
Gjort dig imod? O tving dit vilde Hierte!

Hvis ej Naturen virker længer med

Sin Storhed paa dit vilde Sind; velan,

Saa viis endnu dog at du er en Christen!

Glaan ham! Piet ej Stærværelsen af dette
Hellige Billed med uslydigt Blod!

See dette Dobninghoved -- det er dit!

See denne store Bog -- det er den Bibel

Hvor i det Bud staaer skrevet og forkynadt:

Du elster skal din Næste som dig selv!
Gee denne fromme Kvinde! den Heltinde
Kør Kraftig sig fra Synden. Gør det samme!
Stands! Næd din Siel, og vær et Menneske!

Valentino

(farer tilbage da han seer Billedet; med dæm-
pet Stemme).

Slip ham! - Gud Gud! den Hellige er nær;
Nærværende; ej hendes Willeb: hun
Har selv tilbageholdt min Haand. Seer I
Den Hulde? Sancta Magdalena! seer
I Talsmandinden for de vilde Synder?
Vor Helgen! Seer I hende?

Alle Noverne

(tage uvilkaarligt hatten af, da de see Billedet).

Ta! Vi ses!

Hvor hun er deissig! Ik som levende!

Ora pro nobis Sancta Magdalena!

(De kørse sig)..

Valentino (rolig til Grands).
Gak hen i Fred! Tak denne Hellige
Kun for din Redning; og næst hende Manden,
Hvis fromme Fantasi blev hende vær,
Og fliste hende frem for Verdens Dine.

Silvestro.

Det Billde har Antonio Allegri
Den fattige Maler giort; din Faders Nabo!

(Grands gaaer).

Silvestro (til Valentino).

Teg talker dig!

Valentino (afbrydende).

Vi sees igien i Morgen,

(Silvestro gaaer ind i sin Hytte).

Nicolo (kommer).

Herr Hovedemand! vel at jeg traſ Ter her!
En Maler kaldt Antonio Allegri
Nu kommer strax forbi. Paa Slyggen har han
En dygtig Sæl, propfuld af Kobberpenge;
Og hvad som bedre er, paa Fingeren
En stien Signetring.

Valentino.

Hvad? du feige Drog?

Den valkre Kunſtner vil du plyndre nu?
Som maler flige Helgener? som gyder
Selv flige Tølleser i Klipphierter?
Staaer han i Strid ej med den vibe Verben
Som vi? Og blier han ej som vi forhadt?
Forfulgt? En Kunſtner og en Slover! det er
To Alen af eet Stykke! begge ſne

Den brede Hverdagslandevei af Livet,
Og bryde sig levfulde Skyggestier
I Blomsterkrattet. -- Du vil flaa en Kunstner,
Domsame Drog? og troer at være Helt?
Har derfor jeg i Huset sendt dig til
Den rige Abelsmand, for at du skulde
Arbeiderne af Munden snappe Brodet?
Skam dig for Satan! Du fortiner ej
At høre til et bravt Staldbroderslab
Af tappre Mænd!

Nicolo.

Jeg tænkte --

Valentino.

Som du er til --

(Han vender sig til de Andre besatende).
Nu ned i Hulen alle Røvere!
Jeg meget har i Nat at tale med Jer.
Kun kort Tid kan jeg leve med Jer end;
Thi jeg er gammel, og Samvittigheden
Har ogsaa sine Nettigheder. Lang
Tid nok har jeg mig opslidt for Jer alle!
Man har Exemplar paa, at mangen Konge
Sit Septer lagde ned for Albrens Skyld;
Det gør jeg ogsaa snart! Saa lange som
Jeg raader, skal der Ingen myrdes. Hor' J?

De Nige kan I endnu altid plyndres;
 De Fartige skal gaae i Fred. Forstaer I?
 Det er min Villie! Vil I holde den?

Røverne.

Ta, naar kun du vil altid blive hos os.

Valentino.

I Aften røves heller intet meer!
 Antonio gaaer frit igjennem Sloven,
 Og skal ej finde andre fugle der,
 End dem, der quiddre smukt i Træets Grene!

(Han gaaer. Alle Røverne følge ham.)

Antonio

Kommer med sin Sæk; paa det blotte Hoved
 Har han Laurbærkranzen; han kaster Sæk-
 ken af, og sætter sig afsmægtig ved Kilden).
 Jeg kan ej meer. Min Kraft har reent forladt mig.
 Gud være lovet, her er Kilden! - Havde
 Jeg mig et Baeger! - Hatten! - Ne, den løb jeg
 I Parma ligge, for ej Laurbærkranzen
 At røve her sin Plads. - Med, Hænderne -

(Han øser Vand med Haanden og drukker.)

Ha, det forsiaare ej! Det forstærker Tørsten,
 Og Blodet stiger mig kun meer til Hovedet
 I det jeg bukker mig. - En hidsig Feber

Mig brænder i mit Blod. Hvis kun jeg mægted'
At komme hjem med denne Pengesæt.

Hvor vil Maria vægtes, naar det mørknes
Dg jeg endnu ej kommer. - Jeg er syg! -

(Han tager Laurbærkransen af og bes-
tragter den.)

Hvor den er frist og kiel! - Dog brænder Panden!
(grublende)

"Jeg vier ind dig til Udsdigheden!" -

Udsdighed begynder først med Døden! - -

Ha, min Gudinde! var det saadan meent?

Lauretta

(en Bondepige, gaaer med sin Spand paa Ho-
vedet syngende igennem Skoven).

Antonio.

Hvo kommer der, saa munter syngende?

Det er Lauretta jo, vor Nabos Datter,
For end i Dvel at malke sine Gedber.

Lauretta.

Hvad seer jeg? Ily der sibber Mester Anton,

Antonio.

God Aften!

Lauretta.

Kommer I dog endelig?

Maria har ej lidet vægset sig,

Gordi I blev saa lange vorte, Mester!

Antonio.

Det var umuligt mig at komme før,

Lauretta.

I er vel træt nu af den lange Gang?

Det er da intet Under.

Antonio.

Nicere Barn!

Giv mig lidt Vand at drikke af din Spand;

Teg ejer intet hvormed jeg kan øse.

Lauretta.

Hvor har I Eders Hat?

Antonio.

Den lod jeg ligge

I Parma.

Lauretta.

Dog hvad har I vundet der

Om Hovedet? Ej, ej! en Laurbærkrands!

Den klader Eder godt. Hvo gav Ter den?

Antonio.

Den Himmelstke!

Lauretta.

I Kunstmere forglemme

Dog altting over Eders Drømmerier.

Teg vil ej have nogen Kunstmær; skal

Teg eengang givte mig, vil jeg dog have
En Mand, som husser paa, han har en Kone,

Antonio.

I Sandhed, jeg har aldrig glemt Maria!

Lauretta.

(Styller sin Spand og rækker ham at driske).
Nu, drifk alt hvad I kan!

Antonio (drinker begærlig).

En kiosig Drifk

(drinker igien).

Lauretta.

Den kommer dybt fra Underjordens Huler!

Antonio.

(Rækker hende smilende og mat Spanden tilbage)
Teg takker dig, du venlige Nebekla!
Teg skal til Giengiaeld slæsse dig en Mand.

Lauretta.

So vist! nu komme vi!

Antonio (vil staa op).

Nu maa jeg gaa.

Min Gud, hvor jeg er mat!

(Han synker ned igien).

Lauretta.

Hvil Tær lidt ud!

Maria er noë gaaet Tær imede

Med hendes lille Dreng; hun kommer snart,
Saa kan I alle Tre gaae hjem tilsammen.

Antonio.

Jeg veed ej: det er mig saa ængsteligt!

Lauretta.

I er altfor tungsindig Mester Anton,
Det kommer af de Helgenbilleber
I maler. Hvil Fer under dette Træ!
Saa synger jeg en Vise Fer saalænge,
Som godt sig lader høre her ved Kilden.

Antonio.

Ta, syng mit Barn! og giv mig Hjertet let.

Lauretta (synger).

Den Havfro boer under huse Field;
En Pilgrim sidder ved Fossens Væld.
De Bolger skylle med Tarm og med Stoi,
Med sneehvide Skum fra Klippen høi.
Herr Pilgrim styrk dig fra Elvens Mand!
Saa est du evig min Fæstemand.

Jeg løser fra Legemet Sælen dig;
Let skalt i Skoven du dansse med mig.

Herr Pilgrim styr dig ned, vær ej seen!
Som Elfenbeen skyller jeg hvidt dine Been;
Dybt stålt du hvile på roden Coral,
Og over dig nedbruser Høssens Falb.

Forsærd vil flygte den Vandringemand:
Han staaer som naglet, ej flyve han kan.
Den Havfri mild med et Guldhorn staaer;
I Binden henviste de guldgule Haar.
Han fører og tømmer det Horn saa brat -
Da føler han sig saa svag og mat.

En Gysen ham farer i Marv og Blod
Thi han har drukket af Dødsens Flod!
Han synker ned i de Blomsters Skiod;
Der ligger den Pilgrim bleg og død.
Da bovne de skummende Bolger op
Og suger i Svælget den blege Krop.

Fri har nu Sjælen hans tilig forladt,
Nu svæver i Skoven den mangen Nat.
I Baar, naar stærkest er Høssens Larm,
Da danser han med Havfruen i Arm;

Da straaler Maanen fra Bust og fra Green
I Elvens Grund paa de sneehvide Been.

(S det Lauretta har endt sin Sang, staer
hun pludselig op og siger :)

Men bet er silde, jeg maa gaa, at malke
Min sorte Geed ! Farvel ! - Farvel ! - Farvel ! -
Maria henter jer snart med Giovanni,

Antonio.

Teg takker!

Lauretta.

Ingen Karsag.

(Hun gaaer).

Antonio.

(Stirrer ester hende; ester en Pause).

Ingen Karsag ?

Ha du har ret ! En føl, en rædsom Sang.
En hæslig Lyd fra Døden selv ; et Hurra
Dernebe fra de underjordiske Magter.
Den Tidsel har Italien ej avlet
Midt i sit Blomsterstiod. Bloude Lombarde,
Den har du orvet fra din Stammemoder,
Der hang fortvivlet sig i Hestehalen,
Da hendes Mand, Barbaren, tabte Slaget. --
Hun gav mig sit Farvel, ej sit Levvel !

Hun rakte mig sit Horn, den blonde Havfru,
En Gysen løb mig giennem Marv og Blod --
Bed Gud! jeg har oplevet denne Sang,
I det hun foresang mig den til Spot.
Nu malke vil den Hex sin sorte Geed -- --

(Han fatter sig, tier et Djeblik og siger
derpaa roligere med et Smil.)

Det Fantasien gaaer, som hver en Eve!
Som hver en Lampelue! for den slukkes
Maa den til Afsæd flamme dristig op.

(begejstret)

Velan! -- Jeg skielver ej. -- Og var hun Havfru,
Saa var det hulde Waesen, som i Parma
Mit Hoved krammede min Musa! Saa
Er ej Maria en bedrovet Enke;
Hun er den sande, himmelfte Maria!
Saa blier Giovanni ikke Faderlös;
Han er Giovanni selv, den lille Engel,
Som gierne med sin Agnusdeistav,
Og med Maria, steeg til Jorden, for
Min Kunst, til Glorie for Christendommen,
At lede, at fuldende! -- Ja saa er det! --

(med lettere Hierte)

Hvor sjøn dog Aftenen er; hvor friss og fiolig!
Den visiter mig med sine brede Winger;

Husvaler mig. I Østen falder Regn;
I Vesten synker Solen; maler i
Sit Falb en dobbelt Regnbu' klar i Busten.
Hvor huldt det Grønne mig i Mode smiler,
Som Haabet fra den solvblaau Evighed.
Det tykkes mig, som straalte mig til Afsted
For Sidstegang de hellige syv Farver!
Som om de vinkte mig fra Jordens Skjægge
Til deres rene Moders, Elysets, Hjem.

Nu skal en Unden stue Eders Glimmer,
Dg bygge sig en luftig Report
Af Eders Tryllestikør i Jordens Dunst;
Dg glæde sig derved, til den forsvinder
For Himmelens Klarhed; indtil Dæmringens
Disglimrende Sneeteppe smelter for
Den evige Dagstraale fra det Høie.

Men som Gud satte sin Regnbue til
Et Tegn paa sin Barmhertighed, for Glædet,
Saa vil han eg en lidet Stund bevare
Min lille Regnbu'; som et Mousotæ
Den paa min Grav skal staae i mange Aar,
Dg ørste mangt et Bryst, før den forsvinder.

(Han tager Sækken).

Teg letter dig, du tunge Livets Byrde!
For Sidstegang -- du haarde Mammon! -- stedse

Gortornet paa den Vand, som ej var jordifæ.
Du hævned dig! Det Bidet som min Pensel
Aftvang dig, tynged stedje mine Skuldre
Med Robbervægt. -- Nu skal jeg leve uden
Din Hjælp! -- O kom min elskede Maria!
Modtag den sidste Skærv af din Antonio!
Det sidste kærlige Levvel! Kom med
Dit Barn! Hvis rolig jeg skal gaa herfra
Gaa maa jeg først Tær trykke til mit Hjerte!

(Han gaaer).

(Maria kommer fra den anden Side med Giovanni, som har sin Agnusdeistav i Haanden).

Giovanni.

Hvi kommer Fader ikke, kære Møder?

Maria.

Teg haaber vist han kommer snart; han har
Havt meget at besørge først i Parma,

Giovanni.

Det bliver mørkt. O Møder jeg er bange!

Maria.

Det maa du ikke være min Giovanni,
Hvo intet Ondt begaaer, behøver ej
At frygte Mørket.

Giovanni.

Nylig, der, var himlen
Saa rosenrød; da legte Solens Straaler
Med de smaae lyse Skyer, i alle Farver.
Men nu er Alting ganske graat og mørkt,

Maria.

Seer du da ej det hulde Ansigt der,
Imellem Grenene?

Giovanni.

Toz; det er Luna.

Maria.

Naar hiint gaaer ned, først straaler h endes Lys.
Og qvæger saligt den befriete Hand.

(Hun sætter sig ved Rilden).

Giovanni.

Der staarer Ricerminder, liere Moer, i Græsset;
O maa jeg binde mig en Krands af dem,
Til Fader kommer?

Maria.

Stakkels Efterslægt!

Bind af de siunkne Kræsters scionne Virkning
Dig kun en Krands! Hvad kan du giøre bedre?

(Giovanni gaaer).

Maria (allene).

Geg Daare! Maa da Alting have Hensyn
Til de forfærbeligste Ahnelser?
Hvi hidser jeg med Skrækkbilleder
Min Fantasi, min Golelse? Jeg veed jo
Afintet Vanheld end! - Men - naar jeg veed betz
D ligger i de evige Billeder
Da ej min eneste, min sidste Trost?

Lauretta (synger bag Træerne).

En Ensen ham farer i Marv og Blod
Thi han har drukket af Dødsens Blod.
Han synker ned i de Blomsters Skied,
Der ligger den Pilgrim bleg og død.
Da boerne de skummende Bølger op,
Og suger i Svalget den blege Krop.

(Hun kommer ind).

Ha Nabomoer Maria! er Æ der?
Det vidste jeg jo vel, at snart Æ kom.

Maria.

Har du ej set Antonio, Lauretta?

Lauretta.

To vist! Jeg har selv givet ham at drifke
Og siunget ham en deilig Wise for.

Maria.

Min Gud hvor er han?

(Man seer Antonio noget borte.)

Lauretta.

See der kommer han!

Nu, det vil være ret en Glæde! S

Er begge saa forelskede endnu,

Som I var Kiærestier, ej Ægtefolk.

Saa vil jeg da ej være Her i Veien,

Det er desuden silde alt. God Nat!

(Hun raaber til Antonio)

God Nat Antonio! Sov vel! Sov vel!

(Hun gaaer.)

(Antonio kommer bleg som Døden.)

Maria.

Antonio!

Antonio (kaster Sællen),

Maria! der er Penge

Saa har jeg dog for fort Bid nu forsørget

Dig og dit stakkels Barn. Jeg kan ej mere.

Nu maa den Evige fremdeles hjelpe!

Maria.

Antonio! O hellige Guds Moder!

Antonio (omarmer hende).

Det est du ej! Ej sandt? Du est min Hustru?
Du arme Lovinde, du forladte Enke!
O Gud skee Lov! det hede vilde Blod
Har faaet frist sit Los. Nu rinder Lust
I mine Aarer.

Maria.

Du est bleg og blodig!

Antonio.

Nei, blodloss liere Barn! Nu har jeg givet
Jorden hvad Jordens er. Nu er jeg meer
Ej ængstet af de føle Feberdromme.
Ej sandt? det var Lauretta, som der gif,
Den unge Pige med de guile Haar?
Ej Mørkets Engel? Ej min Afropos?

Maria.

Antonio!

Antonio.

Og du, du est min Hustru!
Giovanni er min Son, af Stov som jegz
Ej evige forklarte Himmelvæsner,
Uden Medlidenh.d, som uden Liden.
At I vil live! Altfor, altfor meget!

Maria.

Jeg Ulyksalige!

Antonio.

Kan du forsage?

Giv mig dit Brudelys, hertelste Brud!
O frygt dig ej; min Læbe er ej blo'ig,
Teg har i Kildens Bover tvættet den;
Den er violblaa sun, du gode Barn!
Et flygtigt Vingeslov paa Sommerfugien,
Som let og nysødt svinger sig til Himmel.

Maria.

O min Antonio! saa skal det ende?

Antonio.

Saa maa det altid ende, gode Siel!
Et Øjeblik meer tidligt eller sildigt;
Hvad siger det? Det er et bittet Blund,
Men kun et Blund, og o min Elskede!
Paa dette Blund - tænk! - følger Evigheden!

Maria.

O min Antonio!

Antonio (cærlig).

Vil du mig love
Frømt at udholde dette Øjeblik?
At dine Zaarer ej med Oval skal flyde
Som Offerlammets Blod; men rinde misbt
Og lette Hjertet, som Medlidenhedens

Som Menneskelighedens, Kærlighedens
Ælionneste rene Perler?

Maria.

Ta de skal!

Far hen i Fred! jeg sover dig det helligt.

Antonio (sætter sig).

Nu da, i den almægtige Guds Navn! —

Hvor er min Son, mit Barn?

Maria.

Giovanni! At

Han plukker Blomster.

Antonio.

Lil sin Faders Grav, —

Gak hen Maria til min gamle Ven,

(han peger paa Silvestros Hytte).

Beed ham at bringe mig den hellige Madver.

Maria.

Han.. sover! Dog... jeg maa!

Antonio.

Ta! beed ham komme.

Maria.

Teg iser -- stielver! --

Antonio.

Kære, dvæler du?

Maria.

(Knysser hans Hænde og skuuer til Himlen)
Jeg gaaer! Jeg seer dig vist igien.

Antonio.

(Seer hende venligt i Øjet og trykker hendes Haand)
Ja strax!

(hun gaaer)

Skitsemissen er fun fort!

(Giovanni kommer med en Krands.)

Antonio.

Giovanni! Kom

Mit øjste Barn! Hvad har du der?

Giovanni.

En Krands

Min Fader af Gorgætmigej.

Antonio.

Du lille

ustylbige! Du faderløse Stakkel!

Den Evige vil sørge for dig.

Giovanni.

Du

Skal sørge for mig Fader!

Antonio.

Knæl til Jorden!

Giovanni.

(Enæler med foldede Hænder)

Ta, Kiære Fader.

Antonio.

(Lægger sin Haand paa hans Hoved)

See, min elskte Son,

Tag min Belsignelse! Det er vel alt

Hvad jeg kan give dig; men faderlig

Belsignelse har Kraft i Dødens Time.

Giovanni.

(Kysser ham paa Haanden)

Du er saa bleg min Fader.

Antonio.

Ieg er træt.

Nu vil jeg hvile til din Moder sommer.

(Han strækker sig hen i Græsset).

Giovanni.

Ta sov, min Fader! jeg vil vaage hos dig.

(Han sætter sig hos Faderen).

Min Fader sover! Hvad har han om Æszen?

En deiligt Laurbæckrands! -- Nej jeg vil ogsaa

Borcre ham min Krands. Det vil fornse

Min Fader og min Moder, naar han vaagner,

(Han trykker ha'n Kiærmindekrandsen om

Sindingerne).

Battista.

(kommer med Frands sin Son igennem Skoven).

Saa est du vis derpaa, at dette Billed
Som reddede dig Livet nylig, var
Et lille Maleri? saa stort?

Frands.

Ta vist!

Og det var den hoffaerdige Magdalena.

Fortraeslig malt.

Battista.

Med lange gule Haar,
Blaa Kjortel, med en Bog, et Dobninghoved?

Frands.

Førstaaer sig. Malet af Antonio!

(Han viser ham Billedet i Egestammen).

Battista (studerer forfærdet).
Saa har han altsaa reddet dig dit Liv
I samme Øjeblik. - (standser) - End er der Haab!

Frands.

Der ligger bleg og blodig En paa Jorden,
Et lille Barn bevogter ham.

Battista.

Hvor? hvor?

Frands.

Se der!

Battista (farer tilbage).

Gesu Maria!

Frandts

Seer I blegner?

Battista.

Seer du det Liig?

Frandts.

Førstaaer sig. Kom min Fader!

Vi vil --

Battista (holder han tilbage).

Ulykkelige! raser du?

Seer du ej Englen sidde hos den Døde?

Frandts.

En lille Dreng.

(Giovanni vinker med sin Agnusbeistav, at
de skal være rolige).

Battista.

Ha Blinde! seer du ej
Hans Agnusbeistav? Johannes fruer,
Den hellige Skovapostel. -- Lad os flyet

Frandts.

Hvad er der, Fader?

Battista.

Intet! selv ej Haabet!
Han fruer etter der med Staven! Seer du?

Frands.

Hvad feiler Eder ?

Battista.

Hjem ! Det er alt silde ;
Den kolde Aftenvind mig knuger Hjertet.
Hjem, siger jeg ; ber vil jeg styrke mig.
Det siger intet ; det er kun en Feber.
Og om du ogsaa mangengang i Dromme
Mig hører raabe høit om Mord og Blodskold -
Saa agt det ej ! det er kun Ord.

Frands (forsærtet).

Min Fader !

Battista (fortvivlet græsselfig)
Thi seer du : det var blot en Øndelse
At han har reddet Livet for min Son
I Øjeblikket da jeg myrded ham.

Frands.

Min Fader !

Battista.

Ha han reiser sig i Græset.

Fly ! Fly !

(Han flyer, Sonnen folger ham).

(Maria kommer ned Sivestro).

Maria.

Antonio, lever - lever du endnu ?

Giovanni.

Vær rolig, liære Moder. Fader sover.

Maria (opdager hans Død).

Det er forbi mit Liv! din Fryd er endt!

Giovanni.

Hvad flettes Moder? hvorfor græder du?

Fader sover, han er træt. O lad ham sove!

Han staaer jo op igien!

Maria.

(Hæver Drengen op i sine Arme og kysser ham)

Du føde Engel!

Mit Eneste, Min Trost! Antonios Søn.

Silvestro.

Berolige dit Hjerte, min Maria!

Førstræk ham ej den stakkels Dreng. Han troer

At Faderen kun sover.

Maria (henrykt med Taarer).

Fode Tro!

Se g troer det ogsaa. Himlen taler til os

Tgennem den uskyldige. Han sover!

Vi sove snart med ham, og væage med ham

I Himlen hisset.

Silvestro.

Ta mit Barn, tilvisse!

(Maria sætter sig ved Kilden og græder; den lille Giovanni sidder rolig ved sin Faders Høj. Silvestro betragter dem veemodigt).

Et Bud (kommer og spørger):

Gaaer her den rette Vej hen til Correggio?

Silvestro.

Ta!

Budet.

Kender I Antonio Allegri,
Skovbroder?

Silvestro.

Ta! hvad skal du sige ham?

Budet.

Et Evangelium! Nu har han gjort
Sin Lykke.

Silvestro.

Bisselig! sin sande Lykke.

Budet.

I veed det alt?

Silvestro.

Hvad?

Budet.

At vor naabige Hertug
Af Mantova ham falder til sit Hof!
Der skal Antonio nu male for ham,

Udmærket, ærefuldt og riigt belønnet.

Chi Mikil Angelo og Giulio
Romano have med saa megen Varme
Omtalt ham, at hans hertuglige Maade
Strax sendte mig afsted, for end i Morgen
At bringe ham med Hustru og med Barn.

Silvestro.

Saa snar du var, saa kom du dog for seent.

Budet.

Hvi saa?

Silvestro (træber tilsidé).

Der ligger han, den Marthyrligt!
Nedtrykt af Hads og Armodis kunge Byrde,

Budet.

Umuligt! Er han død? Det er Allegri?

Silvestro.

Det var Allegri! Mange, mangeår
Fra denne Dag vil komme og forsvinde,
For efter denne Jord kan raabe ud:
Der er Allegri.

Budet.

At det vil jeg tro.

Silvestro.

Gås hjem og hils din Hertug! sig ham: det
Var menneskeligt, at paa Andrees Forbon

Han vilde qvæge Armod i sin Nærhed;
Men sige, det havde været fyrteligt
Om selv den ødle Kunstners fiedne Kraft
Han havde her opdaget, understøttet;
For ham en Hændelse, desvær for filde,
Opmærksom gjorde paa den tabte Skat.

Budet.

Den arme Mand! hendset i Fattigdom!

Silvestro.

Villag ham ej, den Hellige! vel er
Hans trætte Hoved bøjet; men de Kransse
Som pryde disse blege Tindinger,
Den gronne Laurer, himmelblaa Kiærminde,
Teg siger dig det: de vil blomstre herligt
Når mange gyldne Kroner ere faldne!

Budet.

Teg troer det, thi det var en fieden Mand,

Giovanni (græder).

Min Fader sover ikke, han er død!

Silvestro.

Græd stakkels Barn! du Marsag har at græde.
Og du Maria, græd med mig, din Ven!
Verden maa undre, den har ej at flagel
I sine Børker vil han evig leve

Et Monster for den sidste Efterslægt.
Men os er død: En Mand, en Ven, en Fader!
Den hele Jord erstattet ej vort Tab;
Først høst i Himlen finde vi ham atter!
